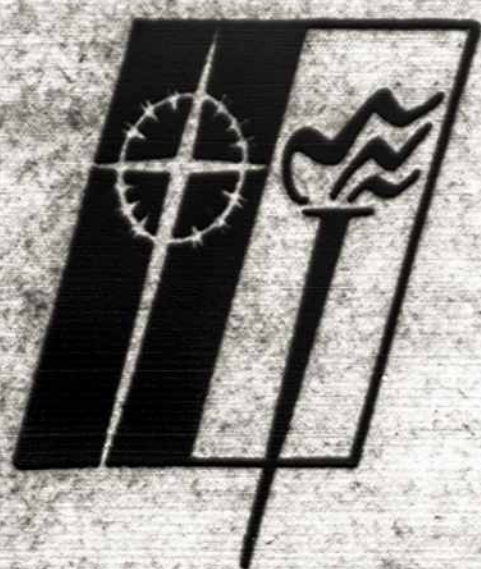

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 1 (936) SAUSIO. JANUARY 4 • 1968 LIETUVOS LAISVĖS KOVOS METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • TEL. 368-6813

Kova ar savikova?

Sie metai — Lietuvos Laisvės Kovos Metai, paskelbti Lietuvos nepriklausomybės penkiasdešimtmečio proga. Tai, žinoma, nereikia, kad ligi šiol buvo senuka, kad jokios kovos nebuvo. Išeivija už Lietuvos laisvę kovoja nuo seno. Juk ne kas kitas nuliūdino ir Laisvės Varpą, kuris Lietuvos nepriklausomybės metais kasdieną skelbė laisvę iš Karo Muzėjaus bokšto. Kai Lietuvą užplūdo raudonasis tvanas, patrijotinė lietuvių išeivija ėmėsi žygių Lietuva ir Lietuviams padėti. Tikrai saujelė nesąmonių išeivių, maskvinės ideologijos pavergtų, džiaugėsi sovietine okupacija ir jos armijai rinko aukas, kuriomis prisidėjo prie savo brolių žudymo Lietuvoje ir deportacijos Sibiran. Jie ėgėsi panašiai, kaip dabar S. Vietnamo karių remiantieji amerikiečiai. Sovietinės propagandos suvedžioji, jie neatkirtia savo krašto interesų ir išeina prieš savo karius, kovojančius Vietname su komunistiniu imperializmu, gresiančiu visam laisvajam pasauliui. Iš šalies žiūrint, tai keistas reiškinys, bet, pažvelgus lietuvių visuomenėn, jis matyti iš dalies ir čia. Juk maskvinės propagandos suklaidintieji tautiečiai ir dabar tebegarbina sovietinę okupaciją, nors ji prarijo tūkstančius lietuvių. Jų spauda tebejudina patrijotinę visuomenę, ypač jos veikėjus, spaudos žmones ir išsijusiusi giria Maskvos karinę jėgą atnešęją vergiją Lietuvon.

Pradedant Laisvės Kovos Metus, lietuviškai išeivijai tenka pirmiausia išlyginti savąjį frontą bei aiškiai išskirti iš jo tuos, kurie savo ligšiolinę laikyseną priklauso Lietuvos laisvės priešu stovyklai. Tokia grupė yra ypač išeivijoje veikiantys komunistai, kurių ligšiolinė veikla ir spauda pasižymėjo išikimybė ne Lietuvos, o Maskvos interesams. Prie šios grupės priklauso ir tie, kurie savo laikyseną nesiskiria nuo sovietinės linijos. Tiesa, bendrajame išeivijos frontui jie niekad nepriklausė, tačiau bando drumsti patrijotinėje visuomenėje. Kadangi jų keliai — Maskvos keliai, tad kovojantiems už Lietuvos laisvę su jais nėra bendros kalbos, juoba, kad tautinio komunizmo atstovų juose nematyti.

Antra, Laisvės Kovos Metais tektų labiau suglaudinti patrijotinę visuomenę visuose laisvojo pasaulio kraštuose, nes per ilgą laiką atsirado spragų ir net tam tikro pasimetimo ženklų. Dar prieš keletą metų ta visuomenė Lietuvos laisvės bei nepriklausomybės klausimu buvo visiškai vieninga. Tiesa, netrukus partinių kovų, bet jos kilo dėl visos eilės antraščių dalykų. Pastaraisiais metais atsirado tam tikras lūžis dėl santykiavimo su okupuota Lietuva ir tapo lyg centriniu tašku, pagal kurį ėmė rikiuotis ne partijos, bet paskiri asmenys ir smulkios grupės. Žinoma, iš esmės tai nesuskaldė patrijotinės visuomenės tvirto nusistatymo Lietuvos laisvės atžvilgiu, bet išskyrė jos pažiūras į metodus tos laisvės besiekiant. Vieniems atrodo, kad vienintelis tikras kelias yra besąlyginė kova turimomis priemonėmis už Lietuvos valstybės nepriklausomybę, kiti gi mano, kad to paties tikslo galima siekti su tam tikra lankstumu.

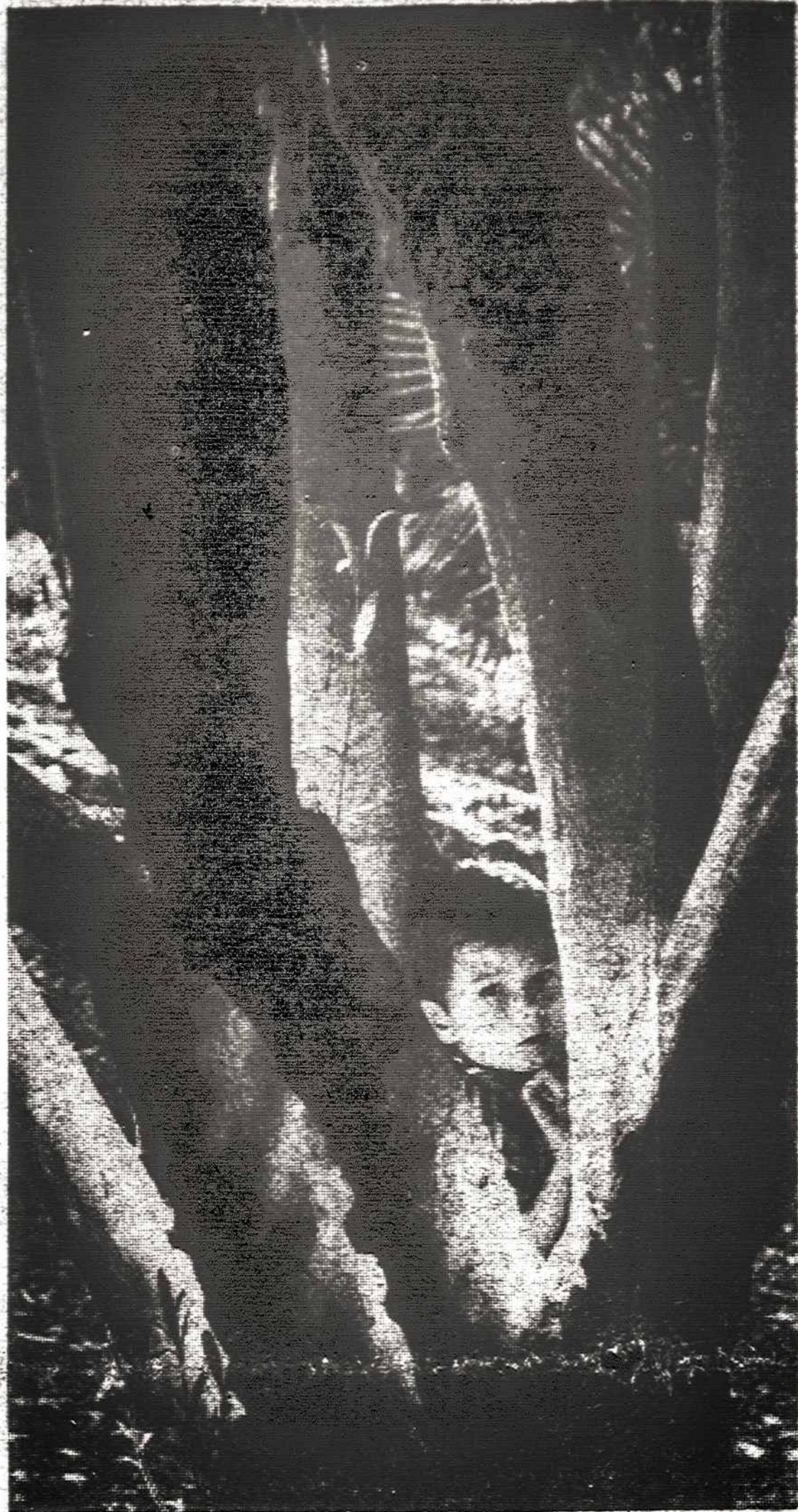
Tas išsiskyrimas tebėra bene aktualiausia mūsų dabarties problema. Dr. J. Girsnius vienus pavadino „valstybininkais“, kitus „tautininkais“. Tai reiškia, kad vieni laisvės kovoje pabrėžia nepriklausomos valstybės atstatymą, kiti — tautos išlikimą. Ir vienu, ir kitu intensijos geros, tačiau kova dviem skirtingais keliais vargu ar bus sėkminga jau vien dėlto, kad išskiria pačius kovotojus, suskaldė jų pastangas ir sukelia trintį, kartais net aštrią. Tolydžioji didėja ir vietoje kovos su pavergejais gali išsilypsnoti savikova. Jau dabar matyti aštrių apsispaudimų, ypač kraštutines pozicijas užėmusių spaudoje. Tokioje savikovoje patrijotinė visuomenė pergalų nė viename fronte tikėtis negali. Būtinai yra bendras frontas su bendra vadovybe. Kas į jį neišsikiuoja, silpnina pajėgas ir netiesiogiai pasitarnauja Lietuvos laisvės priešinams. Jeigu kas tai daro patrijotinio vardu, kenkia Lietuvai tos pačios Lietuvos vardu. Tai pseudopatrijotizmas. Jeigu kas gina Lietuvos pavergeją bei jo atstovus tautos išlikimo vardu, savo patrijotizmą padaro falsifikatą: mano tarnaujais tautai, o iš tikrųjų daro paslaugą vergijai. Tai iškrūpimai. Bendrasis patrijotinės visuomenės tikslas turėtų būti pagrįstas vienas — kova už lietuvių tautos išlikimą laisvoje ir nepriklausomoje valstybėje. Aišku, tas tikslas negali būti pasiektas per metus kitus. Jeigu šiandieną negalima atstatyti Lietuvos valstybės, nereikia, kad turime jos atsiakviti. Jeigu šiuo momentu negalime padėti pavergtai tautai, neiškia, kad nereikia įsikišti keliu jai pagelbėti. Pastangos vienu ir kitu atveju tai tos pačios laisvės kovos žygis, neišskiria nei tautos, nei valstybės.

KANADOS IVYKIAI

TOLI EINANČIOS REFORMOS

Teisingumo min. Pierre Trudeau paskutiniame federacinio parlamento posėdyje prieš Kaledų atostogas supažindino jo narius su numatytomis kriminalinio kodekso reformomis. Pirmą kartą Kanados istorijoje numatoma nebausti už homoseksualizmą 21 m. amžiaus sulaukusių asmenų, kai būna abipusis sutikimas. Lig šiol abortai buvo daromi tik tokiu atveju, kai moteris gyvybei gresdavo pavojus, o dabar pakankama priežastimi galės būti grėsmė jos sveikatai. Sprendimą abiem atvejais turės padaryti ligoninės gydytojų komitetas. Įstatymo projekte numatytas priverstinis kvapo tyrimas girtiams automobilių vairuotojams. Atsisakymas bus laikomas girtumo prisipažinimu. Girtais bus laikomi tie vairuotojai, kurių kraujas turės 0.1% alkoholio ar daugiau. Staigmena yra laikytinas numatomas loterijų legalizavimas, jeigu jas organizuos federacinė, provincinės vyriausybės ar specialūs leidimus gavusios religinės bei labdaros organizacijos. Teismai galės uždrausti spaudai skelbti teismines informacijas, kol kaltinamas asmuo nebus paleistas ar kol nepasibaitys teismas. Bausmės suilauskos įvairūs nokininkai, kurie telefonu drumsčia įvyktoje ramybėje. Lie šiol būdavo baudžiama tik už nešvarnius telefoninius iššūkius, o dabar bausmė galės būti taikoma ikryms pardavėjams ir spaudos platintojams. Ypatingas dėmesys skiriamas Kanados pasų klastotojams, nes kanadiešius pasus turėjo beveik visi sumiti sovietų šnipai bei kiti tarptautinio masto nusikaltėliai. Pasų klastotojai bei jų naudotojai bus baudžiami iki 14 metų kalėjimo net ir tuo atveju, jeigu jie būtų nutverti už Kanados ribų. Kanadoj gyvenantiems asmenims už suklastotą pasą numatomi 5 metai kalėjimo. Naujasis įstatymas numato griežtesnį ginklų kontrolę, suvaržymus gyvulių kankintojams, bet daugiau lengvatų bandomajam laikotarpiui paleistiems kaliniams. Bausmės atliekantieji galės būti išleisti iš kalėjimo su palydovais ar be jų, jeigu tokį sprendimą diktuoja žmoniškumo arba jų rehabilitacijos motyvai. Tai yra tik dalis projekte numatytų reformų, dėl kurių turės pasisakyti kaledinės atostogos sausio 22 d. užbaigusio federacinio parlamento nariai. Religinės organizacijos dėl minėtų reformų dar nėra plačiai pasisakiusios. Kai kurios jų yra ypač priešinčios palengvinimui abortų.

Paryžiuje spėjama, jog prezidentą De Gaulle domėtis Kvebeko provincijos „išlaisvinimu“ verčia uranizmas problema. Atominiams ginklams Prancūzija jau 1966 m. Kanadoje norėjo pirkti didesnę kiekį uranijaus, bet Kanados vyriausybė parei-

Nedrausiai žvelgia Naujieji Metai pro šokotą praėjį į miglotą ateitį. Nuotr. A. Kezio, SJ

Romos ir Maskvos taika

N. Metų proga popiežius Paulius VI paskelbė laisvą, skirtą viso pasaulio tikintiesiems. Jame popiežius kviečia pirmąją metų dieną skirti visuotinei taikai ir padaryti ją tradicine Tautos Diena, neatšiekant ligšiolinio N. Metų šventės turinio — Jėzaus vardo ir Jo Motinos pagerbimo. Popiežius sako: „Jūs pastebėjote, garbingieji broliai ir mylimieji sūnūs, kad mūsų žodžiai, mintys bei skatinimai dažnai mini taikos temą. Tai darome ne iš lengvo įpročio, ne dėl temos aktualumo dabartinio metu, bet dėlto, kad mūsų manymu, tai visuotinio Ganytojo pareiga; dėlto, kad matome didią grėsmę taikai ir galimus baisius įvykius, kurie gali būti katastrofiški ištisoms valsty-

kalavo pasirašyti pasižadėjimą, kad uranijaus bus panaudotas ne karinėms pramonės reikloms. Dėl šios priežasties derybos buvo nutrauktos. Specialistų nuomone, Prancūzija atominių ginklų gamybai kasmet reikia apie 6.000 tonų uranijaus, o jos ištekliai siekia tik apie 2.500 tonų. Kvebekas uranijaus pramonės dar neturi, bet šiuo metu jau tiriami uranijaus klodai ir ruošiamasi atidaryti kasyklas. Prez. De Gaulle tiki, jog tiesioginėse derybose su Kvebeku galima būtų išvengti federacinės vyriausybės taikomų suvaržymų. Prancūzijos vyriausybė pastaruoju metu pradėjo daryti spaudimą V. Vokietijai, kad Paryžiuje būtų leista rūpintis kultūriniais prancūzių kilmės kanadiečių karių reikalais. V. Vokietijoje yra S. Atlanto Sąjunga priklausanti Kanados 6.000 pestininkų brigada, kurios eilėse esama nemažai kvebekiečių skaičiaus.

Federacinis parlamentas priėmė naująjį išuokos įstatymą, kuris gerokai palengvins civilinės išuokos gavimą, nes juo galės pasinaudoti didesnis išuokos šeimų skaičius. Parlamento duomenimis, apie 500.000 kanadiečių dėl pirmąkartinio civilinės išuokos įstatymo griežtumo dabar gyvena be įteisintos santuokos.

Prieš kylančias karo preliudijas (nacionalistinės varžybos, ginklavimas, revoliucinės provokacijos, rasinė neapykanta, keršto dvasia ir t.t.) ir prieš taktinio pacifizmo pinkles, paruoštas priešui apsaugini, išblėsinti teisingumo reikšmę, pareigos ir aukos dvasiai žmonėse, — mes turime pažinti dabarties žmones ir atities kartose reikšmę meilės bei taikos, pagrįstos tiesa, teisingumu, laisve ir meile (plg. Jonas XXIII „Pacem in terris“).

Taigi, popiežiaus skelbiamoji taika yra visai skirtinga nuo „sovietinės taikos“, atremtos į mela, prievartą, vergiją, brutalią jėgą. Nuo „sovietinės taikos“ kenčia dabar ne tik Lietuva, bet ir milijonai kitų pavergtųjų.

Labiausiai surusinta Latvija

UŽSIENIO KORESPONDENTO PRANEŠIMAS IŠ RYGOS

Toronto dienraščio „The Telegram“ korespondentas Maskvoje Aaron R. Einfrank, paskelbęs idomius reportažus iš Vilniaus ir Talino, neseniai turėjo progos lankytis Rygoje. Savo išpučius jis pasakoja minėto dienraščio gruodžio 27 d. laidoje. Pagrindinę mintį atskleidžia rašinio antraštė — „By Moscow standards, Latvia is a paradise“, tačiau tą rojų sumenkina ir skaitytąją priverčia susimąstyti pastabaus žurnalisto pabrėžiami „bet...“

Sinatra ir raudonasis brolis

Didžiausia staigmena A. R. Einfrankui buvo Frank Sinatros balsas Rygos viešbučio kambaryje. Talino gyventojai specialią anteną pagalba gali sekti Suomijos televizijos stočių laidas. Latviams jos yra nepriimanamos dėl perdidelio nuotolio, bet ši trūkumą stengiasi pašalinti Latvijos radijas, programą pajavirindamas gausiomis vakarietiškos muzikos plokštelėmis. Kanadiečio žurnalisto nuomone, latviams yra būdingi voikiški charakterio bruožai, kai tuo tarpu estai esą skandinavisko tipo žmonės, o lietuviai jam primena lenkus.

Rygos parduotuvėse, kaip Taline ir Vilniuje, iš Maskvos atvykusį užsieniečių stebina prekių gausa. Į akis krinta linksmas gyvenimas restoranuose ir baruose, kar juos palyginti su Ruska, bet... A. R. Einfrankas prisimena Taline sutiktą suomių porą, kuri jam skundėsi, kad gyvenimas Estijoje esąs nepaprastai skurdis. Šiame skunde iš tikrųjų esama daug tiesos, atvirkščiai iš Maskvos gyvenimas čia atrodo gražus, o svečiams iš Vakarų pasaulio — skurdus.

Rygoje jaučiama mažesnė raudonojo „brolio“ baimė nei Maskvoje, bet vis dėlto niekas neišdrįsta pareikšti savo nuomonės, jeigu ji nesutampa su kompartijos politine linija. Krašto pramonė esanti gerokai pakilusi, lyginant ją su prieškariniais metais. Pagrindiniai gaminiai yra irankiai, elektroniniai prietaisai, meginiai ir radijo prietaisai, randami beveik visose Sovietų Sąjungos vietovėse.

Labiausiai surusinta respublika

Iš visų trijų Baltijos respublikų, A. R. Einfranko teigimu, Latvija turinti didžiausią rusų skaičių. Nepriklausomybės laikotarpyje tik 10% latvių gyventojų buvo rusai, o dabar jų jau yra 26%. Prie rusų pridėję ukrainiečius, gudus bei kitas čia pokaryje įsikūrusias tautikas, latviai sudaro tik apie 60% visų gyventojų. Latvių kalba pamažu stumiamą į antrą vietą, nors latviški laikraštų ir knygų tuo tarpu dar netrūksta — jų skaičius esąs pakankamai didelis.

Nepaisant visų dabartinių negerovių, gyvenimo lygis Latvijoje ir kitose dviejose Baltijos respublikose yra gerokai augstesnis, negu pačioje Rusijoje. Baltijos respublikos, pasak A. R. Einfranko, turėtų žymiai gerinti gyvenimą vakarietiškoje, suomoško tipo demokratijoje nei dabartinėje primityviojo komunizmo sistemoje, bet... Stalino sutartis su vakarų sąjungininkais prieš Hitlerį palaidojo visas nepriklausomybės viltis. Baltijos kraštai šiandien yra Sovietų Sąjungos dalis: „irrevocably part of the USSR, with no chance of regaining independence“.

Spaudimas Kremliui

Rašinio užbaigoje A. R. Einfrankas kartoja jau reportaze iš Vilniaus keltą mintį: „Vakarams pagrindinis klausimas turėtų būti ne Baltijos sričių nepriklausomybė, bet atitinkamos priemonės šiu tautų gyvenimui dar labiau palengvinti. Vakarams turėtų pasvarstyti, koki spaudimą galima padaryti Kremliui, kad baltiečių tautos gautų didesnę savivaldą, kuri joms leistų apsiginti nuo visiško kultūrinio bei ekonominio nusikendimo. Vakarų valstybės galėtų turėti konstatuoti, jog jau atėjo

laikas Baltijos valstybės laikyti SSSR dalimi. Tokios tikrovės diplomatinę pripažinimą derybose su Maskva būtų galima panaudoti kaip pagrindinę sąlygą latvių, estų ir lietuvių likimui pagerinti.“

Reportaze iš Vilniaus A. R. Einfrankas prie šios minties buvo pridėjęs pastabą, kad, deja, Maskvos pažadais nevisada galima pasitikėti. Ši kartą tokio rezervuotumo nematyti, nes A. R. Einfranką turbūt yra sukrėtęs tragiškas latvių tautos likimas, skaudesnis už estų ir lietuvių,

nepalyginamai stipresnė rusinimo banga.

A. R. Einfranko keliamoji mintis, kad vakariečiai užmirštų nepriklausomybę ir kovotų už didesnę savivaldą okupuotiems Baltijos kraštams, nėra nauja. Vakariečių suteiktas diplomatinis pripažinimas okupuotiems bei aneksuotiems Baltijos kraštams galutinai įteisintų okupaciją, o Maskvos pažadeta didesnę laisvę būtų tik žadinsys — be jokios garantijos. Tai būtų labai nelygūs ir netikri maišalai. vk

Pasaulio įvykiai

SOVIETŲ SĄJUNGOS BUVUSIO UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIO MAKSIMO LITVINOVO anūkas Paulius Litvinovas atsiuntė į JAV-bes rašytojų Vladimirą Bukovskio, Vadimo Delonės ir Jevgenijaus Dusevo teismo dokumentų ištraukas. Si trįjulė 1967 m. sausio 22 d. Maskvoje suorganizavo protesto demonstraciją, smerkiančią pogrindžio žurnalo redaktorių suėmimą. Tų pačių metų rugsejo 1 d. V. Bukovskis buvo nuteistas kieti trejus metus, o jo aragai gavo sąlygines vienerių metų bausmes. Teismas vyko už uždarytų durų. Sovietų spauda paskelbė, kad visi trys rašytojai prisipažino kaltais. P. Litvinovo atsiųstos ištraukos liudija, jog V. Bukovskis drąsiai kirtosi su teisėjais, gindamas žodžio, spauos ir viešų demonstracijų laisvę. Jis netgi naudojosi sovietinės konstitucijos paragrafais, primindamas teisėjams, kad vienas demonstraciją Sovietų Sąjungoje organizuoja pati kompartija. Demonstrantų tada neįsklaido ir nesuima milicija. Jeigu yra laisvė pasisakyti už kompartijos pageidaujamus dalykus, turi būti leidžiama pareikšti ir priešingą nuomonę. Žodžio ir spaudos laisvės pagrindą, pasak V. Bukovskio, sudaro teisė kritikuoti, nes juk niekas nedraudė ir nedraudžia girti kompartijos tarybą bei vyriausybę. Prie ištraukų pridėta laiške P. Litvinovas praneša, jog jį KGB pareigūnai buvo išpėję nusiųsti šiu nuorašų į užsienį jau vien dėlto, kad jis yra M. Litvinovo anūkas, kuriam netikėtų kiltis ir tokius reikalavimus. P. Litvinovas atsiėmė pasiteisinimą, kad 1951 m. m. rugsenį jo nesmerktų už šitoki žingsnį. P. Litvinovas, 30 m. amžiaus, yra chemikas, dirbęs Maskvos moksliniame institute ir kiekviena proga drąsiai ginąs literatūros laisvę.

Popiežius Paulius VI kalėdinėje kalboje ir tradiciniame „urbi et orbi“ palaiminime šį kartą nelietė karo ir taikos reikalų, bet atkreipė Katalikų Bendrijos dėmesį į žmogaus polinkį įsikišti pigaus žemiško pasitenkinimo, neturinio nieko bendro su tikrąja laime. Jis nutylėjo susitikimą su prez. L. B. Johnsonu ir neatskleidė pokalbio temos. Prez. L. B. Johnsonas kalėdinėje kalboje amerikiečių tautai pareiškė prašę popiežių Paulių VI siekti žmoniškumo gyvenimo sąlygų į S. Vietnamo nelaisvę patekusiems amerikiečių kariams. Prez. L. B. Johnsonas pažadėjo Pauliui VI įsikišti naujų kelių į taiką ir užmiršti visas ligšiolines nesėkmes šia kryptimi.

Kalėdas komunistinė Kinija atžymėjo septintą atomines bombas bandymu, kurį tuojau pat paskelbė amerikiečių sekimo stotys ir patvirtino japonų mokslininkai, užregistruvę didesnę radioaktyvių medžiagų kritulių kiekį. Amerikiečių teigimu, sprogimo stiprumas matuotinas apie 20.000 tonų dinamito. Palyginti nedidelė sprogimo jėga įtaigoja, jog buvo bandomas raketomis skirtas atominis užtaisas. Pekingo radijas paprastai tuojau pat pranešdavo apie įvykdytą bandymą, kai jį paskelbdavo amerikiečiai, tačiau šį sykį kažkodėl buvo patenkinta tik ankstesnių atominių bandymų apibūdinimu. Ilga tyla galėtų reikšti, jog bandymo rezultatai nepateisino turėtų vilčių. Nesėkmes visų kraštų kompartijos yra linkusios nutylėti.

Pamaldos už nusikendusį Australijos premjerą H. Holt buvo puiki proga prez. L. B. Johnsonui susitikti su Vietnamo kare dalyvaujančių valstvių vadais, anankų amerikiečius karus Taifandijoje ir P. Vietname. Šioje kelionėje išsyrėjo nauja prez. L. B. Johnsono strategija. Jis pareikalavo, kad P. Vietnamo prez. N. V. Thieu pasiskelb-

tu sutinką pradėti tiesiogines derybas su džiunglės kovojančiais komunistų partizanais — vadinamuoju Tautinio Išlaisvinimo Frontu. Šis pasiūlymas nėra malonus Saigonui, nes derybos suteiktų oficialų pripažinimą partizanams ir visą konfliktą paverstų grynai pilietiniu karu, nors iš tikrųjų partizanai ir jų organizacija yra visiškoje Hanojaus kontroleje. Amerikiečių karo vadai bėgi yra linkę manyti, kad dideli nuostoliai komunistų partizanų gali atvesti prie taikos derybų stalo ir tuo būdu suskaldyti Hanojaus ir partizanų bendrąjį frontą. Saigonas, atrodo, siekia kompromiso. Tai liudija Paryžiuje viešėjusio P. Vietnamo užsienio reikalų min. T. V. Do padarytas pareiškimas, kad Saigonas yra pasirošęs derėtis su Hanojumi. Tuo reikalu prez. N. V. Thieu jau esąs pasiumęs laisvą S. Vietnamo prezidentui Ho Chi Minh.

Naujų rūpestių amerikiečiams gali atnešti S. Vietnamo bandymas išplėsti karo veiksmus į kitus kaimyninius kraštus. Laoe jau įvyko susidūrimai su S. Vietnamo reguliaris kariuomenės daliniais, o Taifandijos gen. P. Charusatienas teigia, kad trys vietnamiečių batalionai yra sutelkti prie Taifandijos šiaurinės sienos. Įtampa auga ir Kambodijos pasienyje, su kuriuo nesiskaito komunistų partizanai. Išstumi iš P. Vietnamo, jie randa saugią prieglaudą Kambodijos teritorijoje. Lėg šiol būdavo pasitenkinama tik abipusiu susitausymu, bet dabar jau svarstoma galimybė leisti amerikiečių kariams vyti partizanų į Kambodiją. Princas N. Sihanouko vadovaujama Kambodijos vyriausybė grasi, kad tokiu atveju ji gali būti priversta šaukti komunistinių kraštų „savanorių“ pagalbos. Pekingo dienraščiai paskelbė, kad Kinija yra pasirošiusi teikti Kambodijai visokeriopą paramą, jeigu amerikiečių kariuomenės daliniai pažeistų Kambodijos sieną ir karo veiksmus mėgintų perkelti į jos teritoriją.

Sovietų Sąjunga ir Irakas pasirašė sutartį naftos pramonės plėtimui reikalui. Maskva išpaireigojo parūpinti specialistus geodeziniais ir topografiniais tyrimėjimams atlikti, duoti įrengimus naftos šaltinių gręžimams, rasti rinką jos gaminiams. Šias paslaugas Irakui siūlė viena prancūzų bendrovė, bet irakiečiai pasirinko sovietų paramą. Sutartis yra smėlis Paryžiuje ir laimėjimas Maskvai, norinčiai įkelti koją ir arabų kraštus.

Politinės globos JAV ambasadoje New Delhi, Indijoje, prašė sovietų jaunimo delegacijos narvų Azis Oulone-Zade, hindu kalbos specialistas. Amerikiečių ambasadorius Chester Bowles ji perdavė Indijos pareigūnams, užtikrinamus, kad tokia globa jam bus suteikta. Pa-bowles sakosi noris vykti į JAV ar Britaniją.

Redaktorius: K. dr. Pr. Gaidamavičius
 pavaduotojas A. Rinkūnas; redakcijos narys Vt. Kastytis.
 Metinė prenumerata \$6, pusmetinė \$3.50. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
 Skelbimai ruošiami numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
 turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuomone.
 Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland - Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.

Subscription rates: \$6 per year, \$3.50 per 6 months.

Deadline for advertisements - Thursday
 Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
 and for payment of postage in cash.941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
 Tel. 368-6813

JUNGTINĖS JĖGOMIS

Senas yra lietuviškas paprotys vykdyti didesnius darbus su
 tauta - jungtinėmis jėgomis. Tas paprotys buvo praktikuojamas
 nepriklausomoje Lietuvoje, jis tebėra gyvas ir išsivijęs, kai no-
 rime atlikti didesnius darbus ypatingesne proga. Štai ir dabar
 stovime didelės, ypatingos progos angoje: norime išskirti būdą
 paminėti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 metų su-
 kaktį. Kitokiomis aplinkybėmis tai būtų didelio džiaugsmo šventė,
 nes tauta (kaip bylojo Karo Muzėjaus užrašas) "laisvę laimėjo
 per aukas ir pasivertimą". Didysis šventės triumfas tačiau yra
 apmąstytas Lietuvoje įsigalėjusios okupacijos. Visai teisingai tad
 atėjo mintį veiksnių konferencija, paskelbama manifestu, kad
 šie 1968 metai yra Laisvės Kovos Metai. Nesiruošame triumfa-
 liniam džiaugsmui, bet nekrinime ir į pesimizmą. Norime tik
 sustiprinti visokeriopą akciją, vedančią į tautos išlaisvinimą ir
 nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymą.

Tai yra jungtinės tautos prasmė, tautos, kurios praktiškuo-
 sius rūmus nustatė veiksnių konferencija viso pasaulio lietuvių
 vardu, nes tautiečiai tėvynėje, būdami okupuoti, už save viešai
 kalbėti negali. Esamomis aplinkybėmis laisvės kovos frontas yra
 ne karinis, o politinis. Tai yra kreipimasis į laisvojo pasaulio
 sąžinę ir teisingumą mūsų bylos reikalu. Tokiam kreipimuisi
 praktiškai įvykdyti reikia dviejų sąlygų: pasisventusių žmonių ir
 lėšų. Ir vieno, ir kito mes turime. Jeigu pasisventę veikėjai jau
 yra daugiau ar mažiau organizuoti bendruomenėje, organizaci-
 jose ir kituose veiksmuose, tai lėšų sutelkimas dideliu uždavi-
 niu vykdyti yra daromas pirmą kartą. Pirmą kartą visi sutarė
 Laisvės Kovos Metais surinktas lėšas sudėti į vieną Lietuvos
 Valstybės Atstatymo Penkiasdešimtmečio Fondą. To Fondo cen-
 tras yra JAV valstybės, vadovaujamas prel. J. Balkūno, o jo sky-
 rus, KLB krašto valdybos ir Tautos Fondo įgaliotinio Kanadoje
 iniciatyva, sudarytas Toronto.

Kur tos jungtinių būdų į vieną vietą sudėtos lėšos bus nau-
 dojamos? Pagal susitarimą, jos bus paskirstytos į tris maždaug
 lygias dalis. Kiek daugiau negu trečdalis gaus Tautos Fondas fi-
 nansuoti tiesioginiams darbams, kurie ta proga numatomi žymiai
 sustiprinti. Į tą veiklos sritį įeina radijo valandos užsieniuose,
 skirtos Lietuvai ir kitautautiems, Eltos biuletenių įvairiomis kal-
 bomis leidimas ir kiti reikalai. Kitą trečdali gaus Vyriausios Lie-
 tuvos Išlaisvinimo Komitetas atlikti ypatingiems darbams, susi-
 jusiems su sustiprinta Laisvės Kovos Metų akcija. Šio šaltinio
 pagrindinės sumos eis akademiniams leidiniams apie Lietuvą ir
 jos okupaciją. Likusis trečdalis eis įvairiems vietiniams lietuvi-
 škiems reikalams, skirtiems Laisvės Kovos Metams atžymėti. Ka-
 nadoje ši suaukotų pinigų dalis bus perduota Kanados Lietuvių
 Bendruomenei.

KLB krašto valdyba jau yra padariusi nutarimą, kaip jai
 skirtą jungtinio fondo lėšų dalį sunaudoti. Lėšos eis:

- a. politinės akcijos Lietuvai laisvę reikalaujančių panaudojant
 vietas spaudoje, radijo, televizijos ir kitas galimas priemones;
 - b. pirksimui nemažiau kaip poros šimtų egzempliorių Kana-
 dos šimtmečio lietuvių leidinio anglų kalba ir pasiuntimui įta-
 kingiems kitautautiams;
 - c. stovyklaujančiam jaunimui, ypač iš tolimesnių Kanados
 vietovių, paremti;
 - d. lietuvių skyriui federaciniame muzėjuje Otavoje įrengti.
- Viską sudėjus, planai yra dideli, tad tenebūna nė vieno tau-
 tiečio, liekančio abejingai šiam reikalui. Prisidėkime prie lie-
 tuviškojo reikalo ne tuščiu žodžiu, o konkrečiu veiksmu. Aukos
 jungtiniam fondui bus renkamos iš Lietuvos Laisvės Kovos
 Metus, tačiau pagrindinė rinkliava bus vykdoma per Vasario 16
 minėjimus. Tautos Fondas ta proga atskiros rinkliavos nedarys.

Petys į petį, padėkime Lietuvai mūsų.

Lietuvos Valstybės Atstatymo Penkiasdešimtmečio
 Jungtinis Finansų Komitetas KanadojeA. Rinkūnas, St. Banelis,
 Kanados Lietuvių Bendruomenės Tautos Fondo įgaliotinis
 pirmininkas KanadojeDr. J. Yčas,
 komiteto pirmininkasSt. Dargis, sekretorius, VI. Kazlauskas, išdininkas,
 835 Broadview Ave., 20 Brumell Ave.,
 Toronto 6, Ont. Toronto 9, Ont.

JONUI ZINAIČIUI mirus, broliui ANTANUI ir

jo šeimai reiškiamė gilią užuojautą —

E. P. Bersėnai A. J. Kutkai

O. M. Kuzavai A. B. Karaliai

J. Samas

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIROS KILIMAI • SĄLDYTUVAI

VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

TAISOME IR APTRAUKIAME KĖDES IR SOFAS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444

Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE. — TEL. 537-1442

Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Diktatūra demokratijos lopšyje

Pasauli nustebino Graikijos ka-
 ralius Konstantino nesėkmin-
 gas bandymas nuversti dikta-
 turinę karininkų valdžią. Kara-
 liui daromi priekaištai, jį paska-
 tino išnaudoti susidariusią pro-
 gą, kai karininkų prestižą su-
 stiprino Turkijai padarytos nu-
 laidos dėl Kipro salos. Tai bu-
 vo logiškas, bet labai naiviai pa-
 ruoštas jauno karaliaus žingsnis.
 Konstantinas manė, jog plk. G.
 Papadopoulos valdžiai nuversti
 pakaks vienos per radiją pasa-
 kytos kalbos ir trijų generolų
 pažadėtos paramos, kai tuo tar-
 pu iš tikrųjų karalius ragini-
 mas grįžti į demokratinę san-
 tvarką nebuvo išgirstas nei ka-
 riuomenės, nei pagaliau kara-
 lių tautos. Didžioji kalbės dalis ten-
 ka pačiam karaliui Konstanti-
 nui, kurio gyslose teka ne grai-
 kiškas, bet daniškas kraujas.

Karinių sukilimas

Konstantinas karaliu buvo
 karūnuotas 1964 m. Atrodė, kad
 su nauju karalium Graikijai tu-
 rėjo ateiti naujos dienos, skel-
 biančios graikų tautos atgimimą.
 Deja, jau patčioje savo viešpa-
 tavimo pradžioje Konstantinas su-
 sikirto su anuometiniu premje-
 ru Jurgiu Papandreou, kai pa-
 starasis mėgino susilpninti de-
 siniojo sparno karininkų įtaką
 Atenuose. Šio politiko pašalin-
 mas iš premjero pareigų kraštą
 ištūmė į politinį chaosą. Beveik
 devesius metus kaitaliojosi vy-
 riai, vykdo nesibaigiančios de-
 monstracijos Atenų gatvėse,
 kol pagaliau sukilimo keliu val-
 džią perėmė plk. G. Papadopo-
 los vadovaujami jaunėji karini-
 kai. Spėjama, jog panašų sa-
 mokslą savo sostui gelbėti pla-
 navo ir pats karalius, bet jam už-
 bėgo už akių kantrybės netekę
 karininkai, kuriems monarchinė
 santvarka nebuvo prie širdies.
 Karališkos šeimos išlaikymas
 Graikijai kasmet atsieina \$566.
 000 — palyginti didelė suma ne-
 turtingam ir ekonominiu atžvil-
 giu atsilikusiam kraštui. Užnot
 palaikiusi ryšius su tauta, kara-
 liškoji giminė tenkinosi bendra-
 vimu su turtinga grupė, daug
 laiko skirdama poikylams ir van-
 dens sportui. Jos artimiausi
 draugai buvo pramonininkai,
 prekiniai laivų savininkai bei ki-
 ti milijonieriai.

Karininkų sukilimas karalių
 Konstantiną pastatė prieš įvyk-
 sų faktą. Jam buvo likusios
 dvi galimybės — protestuoti ir
 netekti sosto arba ribotus švel-
 nesne įtaka diktatūriniam kari-
 ninkų režimui. Konstantinas pa-
 sirinko antrąją galimybę. Ka-
 dangi pagal dabartinę konstitu-
 ciją premjerą skiria karalius,
 karininkai sutiko šias pareigas
 užleisti Konstantinui Kollias.
 Tuo būdu diktatūriniam reži-
 mui buvo suteiktas oficialus pri-
 pažinimas, nors iš tikrųjų kra-
 štą ir premjerą tvarkė sukilėlių

valdžia, neturinti nieko bendro
 su demokratija.

Naujoji konstitucija

Karininkų sukilimo vadovas
 ir dabartinis premjeras plk. G.
 Papadopoulos prisipažįsta, kad
 šiuo metu Graikija yra valdoma
 diktatūrinėmis priemonėmis. Jo
 teigimu, sukilimas buvęs reika-
 lingas politiniame chaos tarp-
 siai komunizmo grėsmei pašalin-
 ti. Teisininkai ruošia naują
 konstituciją, kurią graikų tau-
 ta turės patvirtinti referendumu
 keliu. Atrodo, jog ši konstitu-
 cija įves varžius partijų riete-
 noms ir nesutarimams parla-
 mente. Galimas dalykas, jį savo
 esme bus panaši į prez. De Gaul-
 le Prancūzijoje įvykdytas refor-
 mas, vyriausybės vadžias atida-
 vusias vienam žmogui. Kas bus
 tas žmogus, karininkai neskel-
 bia, bet karalius, matyt, įtarė,
 jog visą valdžią ruošiamasi at-
 duoti premjerui. Tokiu atveju
 karaliui liktų tik garbe padabin-
 tas sostas. Iš kitos pusės, nie-
 kas negali garantuoti, kad kari-
 ninkų valdžia sušiks pasitraukti
 ir krašto valdymą perleisti de-
 mokraciniam būdų išrinktiems po-
 litikams.

Karininkų diktatūra susilaukė
 daug aštrios kritikos balsų už-
 sienyje jau vien dėlto, kad Grai-
 kija yra demokratijos lopšys.
 Diktatūra daugeliui kritikų at-
 rodo didžiausią graikų tautos
 nuvertinimą, istorinės didybės
 pažeidimą. Tačiau faktas lieka
 faktas, jog ir demokratijos gali
 išsigimti, kai politikai ir jų gau-
 sios partijos pasaksta nereiki-
 mingose smulkmenose ar asme-
 ninės trumpažiūrio žmogaus
 ambicijose.

Diktatūros laimėjimai

Toronto "The Telegram" ko-
 resp. Peter Worthington prieš
 pat karaliaus bandymą nuversti
 karininkus buvo užsėkęs į
 Graikiją. Sugebėjimą atskleisti
 įvykių esmę šis laikraštis pasie-
 jau yra parodęs reportažuose iš
 Maskvos, kur jam teko praleis-
 ti porą metų ir pateikti į sovietų
 kompartijos nemalonių už vaka-
 riečių žurnalistų įprastą atviru-
 mą. Jo nuomone, Graikija ne-
 ra policinė valstybė tradicine
 šio žodžio prasme. Atenų gat-
 vėse nesimato kariuomenės, pi-
 liečių ramybės nedrumsčia po-
 lininkų baladėjimas ir duris vi-
 durnakčio tyloje. Gatvėse pa-
 davinėjami iš užsienio įvežti
 laikraščiai, kurių patį graikų
 spauda griežtai cenzuruoja.
 Si priemonė iš dalies esan-
 ti reikalinga, nes graikai laik-
 raštiniškai nepripažino jokios
 savitvardos, jokių savanoriškų
 varžų tautos naudai ir gerovei,
 kaip yra įprasta kituose laisvojo
 pasaulio kraštuose.

Diktatūrinė karininkų valdžia
 jau yra įvykdžiusi eilę svarbių
 ir netgi sveikintinų reformų.
 Pensijos ūkininkams buvo padi-

dintos 70%, maisto gaminių ka-
 nos sumažintos 10%. Pramonėi
 plėsti vyriausybė gerokai apkar-
 pė bankinių paskolų nuosimčius
 ir specialiomis lengvatomis sten-
 giasi vihoti užsienio kapitalą.
 Reformos palietė ir valstybės
 tarnautojus, kurie lig šiol tingi-
 niaudami užsidirbdavo baltą
 duoną. Atleisus iš darbo trečda-
 lį tokių baltarankių, į kiekvie-
 ną raštą dabar atsakoma per
 trejetą dieną. Seniau Atėnuose
 sėdėjo net 80% techniku, in-
 žinierių ir agronomų. Jie snaudė
 centrinėse įstaigose, o darbovie-
 tėse prakitavio 20% jų kolegu.
 Dabar ir šie daktadonai jau
 yra įkinkyti į darbą. Ypatingą
 dėmesį karinė vyriausybė skiria
 žemės ūkiui, skatinama ūkinin-
 kus auginti tuos javus, kurių
 Graikijai trūksta.

Tiesa, buvo sustabdyta bet-
 kokia politinė veikla, bet užtat
 nebėra rietenų, streikų, nesibaig-
 gančių demonstracijų, parla-
 mento krizių. P. Worthington
 patvirtina faktą, jog kalėjimuose
 jau uždaryta apie 3.000 už-
 kietėjusių komunistų, tačiau di-
 džioji jų dalis atgaunų laisvę,
 jeigu sutiktų pasirašyti pasiša-
 dėjimą nesisikyti į politinius rei-
 kalus. Opozicija karininkų val-
 džiai rodo daugiausia kariojo
 sparno intelektualai ir politikai,
 bet eilinis žmogus yra patenkin-
 tas socialinėmis reformomis, pa-
 gėrėjusi ir užtikrintu uždar-
 biu. Užsienio žurnalistas daž-
 niausiai informaciją įieško pas
 politikus, užmiršdami eilinius
 piliečius, kurie sudaro Graikijos
 gyventojų daugumą.

Karininkai valdo pasaulį

Metus žvilgsni į atlasą, tenka
 konstatuoti, kad karininkai dik-
 tatoriai šlandien valdo Alžjerą,
 Nigeriją, Gana, Kongo, Angstą-
 ją Volta, Dahomiją, Centrinę
 Afrikos Respubliką, Sierra Leo-
 ne, Togo, Biafra, Burundį. Taip-
 gi karininkai vadovauja Ispani-
 jai, Jugoslavijai, Prancūzijai,
 Argentinai, Brazilijai, Bolivijai,
 Nikaragvai, Paragvajui, Salva-
 dorui, Egiptui, Pakistanui, Tai-
 landijai, Irakui, Burmai, P. Ko-
 rėjai, Formozai ir P. Vietnamui.
 Kaikuriuose išvardintuose kra-
 štuose yra visiškai karinė dikta-
 tūra, o kituose karininkai ir val-
 džia yra atėję pusiau diktatū-
 rinėmis ar netgi ir demokrati-
 šomis priemonėmis. Apie juos
 retai teuzsimama laisvojo pa-
 saulio spaudoje ir nebandoma
 lieti graudžių asarų.

Graikijos dabartinė karinė
 vyriausybė nėra išimtis. Graiki-
 jai reikėjo socialinių ir ekono-
 minių reformų, kurių nei poli-
 tikai, nei karalius lig šiol ne-
 įstengė padaryti. Praeitais klai-
 das gali atpirti naujos kon-
 stitucija, jeigu ji bus paruošta
 ir jeigu karininkai, laikui atė-
 jus, gražins monarchinę ar įves
 respublikinę demokratiją.

V. Kst.

Gyvenimo trupiniai ir pipirai

(Tęsinys iš pr. numerio)

J. VAICELIŪNAS

Pas komisarą

Į naujas pareigas atvykau
 prieš pat Kalėdas. Su mjr. Raka-
 ka nuvykome į Gebietiskomisari-
 ratą, kur buvau pristatytas ko-
 misarui Neum. Komisarui pati-
 kau, kad esu augsto ūgio ir bu-
 vęs karininkas, o ypač kad pra-
 sidėjus vokiečių-bolševikų kara-
 ui perskridau į vokiečių pusę.
 Jis, matyt, galvojo, kad būsiu
 vokiečių pataikūnas. Nei bolše-
 viku, nei vokiečių pataikūnu ne-
 buvau. Tarnauti kur nors priva-
 lėjas, nes reikėjo užsidirbti kas-
 dieninę duoną. Šiose pareigose
 būsiu naudingesnis savo tautai,
 nes daugiau galėsiu padėti sa-
 viešiams, kiek tai bus įmanoma.
 Jeigu tuos pareigose bus vokie-
 tis ar vokiečių pataikūnas, tai
 ir mūsų tautiečiams bus blogiau.
 Tokių blogybių prisimin-
 niu iš pirmojo pasaulinio karo
 laikų, kai vokiečiai okupuotą
 Lietuvą valdė visokio kreis-
 hauptmanai bei amtsmanai, ku-
 rių vertėjos dažnu atveju būda-
 vo jų melužės. Štai vienas įvy-
 kis: kartą į tokio amtsmano iš-
 staigą užėjo kaimietis lietuvis.
 Vokietis per savo vertėją pasi-
 teiravo, kokių reikalų atėjo.
 Vertėja, būdama žemos doros
 moteris ir norėdama iš to kai-
 miečio pasijuokti, vokiečiui pa-
 sakė, esą tas kaimietis teirau-
 jasi, kada vėl ateis rusai. Vo-
 kietis pradėjo tą kaimietį mušti.
 Tokios vertėjos daugiausia bū-
 davo lenkiškos kilmės.

Mjr. Racka Kalėdų šventoms
 išvyko į savo tėviškę, o nuo Nau-
 jų Metų persikėlė į Rokiškį.
 Apie porą savaitių "viršininka-
 vau" vienas, nes naujas Panevė-
 žio apskritys viršininkas į sa-
 vo pareigas atvyko tik 1943 m.
 sausio mėn. 7 d.

N. Metų vizitas
 1943 Naujųjų Metų proga Pa-
 nevėžio mieste ir apskritys
 svarbesnių įstaigų viršininkai tu-
 rėjo atvykti pas komisarą Neum

Kpt. Gumbinas, jau kiek įgė-
 res, pradėjo vieną rudmarškinį
 vadinti priešu. Jis taip sakė vo-
 kietis ir sakė iš linksmosios pu-
 sės, kaip kartais lietuviui juokais
 pasako, kad tas esąs draugas, o
 anas — priešas. Bet vėliau, kai-
 myto patartas, jis nustojo va-
 rtoji tą žodį — priešas, kad kar-
 tais vokiečiais to žodžio nesupras-
 tų tikrąja prasme.

P. Panevėžio apskritys viršininkas
 buvo laikomas ir Gebietisko-
 misaro patarėju. Jis ir atlygini-
 mą gaudavo didesnį, negu kitų
 apskričių viršininkai — 420
 markių mėnesui. Aš, kaip vir-
 šininko padėjėjas, per mėnesį
 gaudavau 220 markių. Tiek pat
 gaudavo Panevėžio ir Kupiškio
 valdžios viršaičiai.

Spėju, kad plk. Gaušas buvo
 tautininkų skaitu. Jis ir ma-
 ne, matyt, laikė tokių pat pa-
 žiūrų žmogumi. Mat, žinojo, kad

KLAUSKITE-
 PATARSIM-PADĖSIM

Patarimų tarnyba "Tėviškės Žiburių" skaitytojams, bendradarbiau-
 jant su dienraščio "The Telegram" Action Line skyrta tarnyba. Skat-
 ytojai kviečiami kreiptis raštu į "TZ" redakciją įvairiais klausimais,
 kuriuos atsakymai bus patalpinti Action Line arba "TZ". Skyrty red-
 guoja teisingas V. Mastis.

Jau kelintą metą mūsų nedidelė lietuvių bendruomenė suaukėja
 apie 160 dolerių šalpos reikalams. Paskutiniam mūsų tautiečių susir-
 rinkime buvo išskaitas klausimas ir net ginčytasi, kaip ir kam surink-
 tieji šalpai pinigai turėtų būti panaudojami. Ar šie pinigai turi būti
 paskirstomi vietoje apylinkės valdybos nutarimu, ar tautiečių susir-
 kimo pagėdavimais bei pasiūlymais, ar turi būti persiųunami į To-
 rontą Kanados Lietuvių Bendruomenės šalpos skyriui, jei toks
 yra? J. S.

Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirm. A. Rin-
 kūnas paaiškina, kad šalpos pinigai gali būti panaudojami vietnei
 šalpai, siunčiami Vasario 16-tos gimnazijai arba pasūnčiami Kanados
 Lietuvių Bendruomenės Šalpos Fondui, 941 Dundas St. W., Toronto 3,
 Ont. Kaip tuos pinigus paskirstyti, turi nutarti vietinės apylinkės
 visuotinis susirinkimas. Jeigu lėšos buvo renkamos kuriam specifiniam
 tikslui, pvz. Vasario 16 gimnazijai, tai tam jos ir turi būti panaudo-
 tos. Šiaip jau valdyba turi vadovautis visuotinio susirinkimo nutarimais.

Šią vasarą dariau namų vidaus remontą. Rangovas neatliko darbo
 pagal susitarimą ir, be to, pakėlė kainą. Man neturėtų mokėti re-
 kaluamos sumos, padavė mane ir teismą. Ką turu daryti, kad tei-
 smui įrodyčiau atlikto darbo netinkamumą? Privato bendrovės ne-
 nori veltis į tokius reikalus. A. B., Torontas

Rašykite Mr. J. Neville, Metro Licensing Commission, 171 Eglin-
 ton Avenue East, Toronto 12, Ont.

Vedžiau žmoną, turėdamas virš 50 metų. Žmona savo atskiro turto
 neturėjo. Esame bevalikiai. Prieš vestuves padariau testamentą, užra-
 šdamas savo turtą kitam asmeniui, ne žmonai. Kam tektų turtas
 man mirus ar žuvus? Ar žmona turėtų teisę reikalauoti išlaikymo sky-
 rybų atveju? A. B., Torontas

Vedybos automatiškai panaikina anksčiau padarytą testamentą.
 Jums mirus, apie du trečdaliu turto pereitų žmonai, o Jūsų artimiesiems
 giminėms — vienas trečdalis. Prieš vestuves padariau testamentą, užra-
 šdamas savo turtą kitam asmeniui, ne žmonai. Kam tektų turtas
 man mirus ar žuvus? Ar žmona turėtų teisę reikalauoti išlaikymo sky-
 rybų atveju? A. B., Torontas

Spalio mėnesį sugriuvo daržinė (gyvulių pašaro tvartas), kuri
 buvo 12 metų senumo. Sugriuvimo priežastis nežinoma. Buvo apdrausta
 \$8.000. Naują pastatytį kainuotų \$12.000. Ar draudros bendrovė pri-
 valo sumokėti man pilną apdraustą sumą? Ar galima gauti kokią nors
 pašalpą nuostoliams sumažinti? B., Torontas

Draudros sutartyje yra surašytos visos sąlygos. Ten rasite pasaky-
 ta, kokias atvejas mokama ir kiek mokama. Ūkininkams duodamos
 ūkio paskolos. Smulkiau tuo reikalu gali paaiškinti vietos ūkininkų
 sąjunga — Federation of Agriculture. Kadangi Jūs neuždėdėte nei
 savo ūkio vietovės, nei draudros bendrovės, nei apdraudus rūšies, ne-
 galime pilnai ir tą klausimą atsakyti.

KLAUSĖJŲ DEMESIU

Siųsdami klausimus, malonėkite pateikti visas smulkmenas —
 pavadinimus, adresus ir datas. Klausėjo pavardė ir tikslus adresas
 yra reikalingas, jei klausimas yra skundo pobūdžio. Nei klausėju,
 nei liečiamu asmenų pavardės bei bendrovių pavadinimai šiame sky-
 riuje neskelbiami. Klausimas atskirti naudojama raidės, kurias pa-
 tys klausėjai nuodo. Slapyvardis ir pavardės būtų geriau kaip raidės.
 Paprasčiausio atsakymo paruošimas užtrunka apie tris savaites. Jei
 sekantiame numeryje nerandate atsakymo į savo klausimą, turė-
 kite kantrybės.

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Užbaigtas organizacinis darbas

1967 m. gruodžio 17 d. To-
 ronto Lietuvių Namuose buvo
 susirinkusi Kanados Lietuvių
 Fondo taryba apsvaistytį Fondo
 einamųjų reikalų. Fondui čia-
 ris jau gautas, taip pat jau yra
 gautas ir Kanados federacinės
 valdžios finansų departamento
 raštiškas pripažinimas Kanados
 Lietuvių Fondo kaip labdaros
 organizacijos. Pagal šį pripa-
 žinimą, visi įnašai Fondui yra at-
 leidžiami nuo pajamų mokes-
 čių (income tax). Šiame Fon-
 do tarybos posėdyje buvo pasira-
 syti advokato Kelly paruošti for-

mularai registravimui užbaigti.
 1968 metais yra minima Lie-
 tuvos nepriklausomybės atstaty-
 mo 50 metų sukaktis. Šiai reikš-
 mingai sukakti atžymėti Kana-
 dos Lietuvių Fondo taryba kvie-
 čia visus lietuvių jungtis į Fon-
 dą savo įnašais.

Visuotinis Fondo narių susir-
 rinkimas numatytas sausio 16
 vasario mėnesio pabaigoje.
 Formulius pasiraše: inž. L.
 Balsys, inž. V. Balsys, J. Bėr-
 nas, V. Ignaitis, S. Jakubickas,
 P. Januška, inž. P. Lelis, dr. A.
 Pacevičius ir J. R. Simanavi-
 čius.

KLF taryba

Nauji nariai ir įnašai:

213. Kaunaitis, I. ir D.,	\$100
214. Bernaitis, S.,	\$100
215. Bersėnienė, E.,	\$100

Kun. P. Ažubalis su savo motina prie garbės stalo iškilnių metu Toronte. 1967 m. gruodžio 17 d. buvo paminėta jo 25 metų kunigystės sukaktis

Kun. P. Ažubalis kunigystės 25 metų sukakties paminėjime buvo ir žymūs kanadiečiai. Nuotraukoje suaktuvinininkas kalbasi su vienu iš Toronto "The Globe and Mail" redaktorių Colin D. McCullough ir jo žmona lietuvaitė

POKALĖDINĖS PASTABOS

ALGIRDAS GUSTAITIS

Kokios buvo šiemet Kalėdų šventės Lietuvoje? Daug sniego lankuose? Vazinėjos rogutėmis? Dalinios plotkelėmis? Stuntinėjo kalėdinius sveikinimus? Gerų vaikų net namus lankė Kalėdų senelis? Dovanojo tėvai vaikams lietuviškų knygelių? Buvo po Kičių stalo staldengė šieno?

O čia, Amerikoje?

Ar visi laikosi iš Lietuvos atsivertę papročius, tradicijas? Girdėjau, viena šeima Kalėdoms nusipirko dirbtinai nubaikintą eglutę Kalėdoms, kaip daro kai kurie pakeltieji amerikiečiai. Viskas dirbtina, net dirbtinis sniegas ant žalių eglutės šakų! Jau daromos iš metalo ir kitokių medžiagų dirbtinės eglutės. Prie jų sėdės dirbtiniai, netikri žmonės.

Tarp kalėdinių dovanų ir didoka, tamsiu viršeliu knyga: "Dagys". Skulptoriaus Jokūbo Dagio kūriniai. Gėrėdamasis vartau, vartau. Nemirtingi kūriniai. Kiek juose lietuviškumo, ilgesio, jausmo, nuotaikos, glumo, skausmo, pergyvenimo, sukurtojų supratimo, įsijautimo! J. Dagys turi būti gilus, religingas lietuvis. Vienas po kito vartome svarius lapus. O kad gi turėtum tokia skulptūra... Bet kodėl nedavė lietuviškų užrašų prie angliškiųjų, kurie tik vienai atspausdinti po kūrinių nuotraukomis. Lietuviškieji nukelti į galą, tarsi būtų nei reikšmingi, nei savi. Mūsų, lietuvių kalba, nei kiek nėra prastesnė už anglų kalbą.

Užrašai J. Dagio parinkti lyriškai, kaip mūsų liudyje: "Per tiltą į jėgą, nuo žirgo puolian". Angliškai išėjo nei šis, nei tas: Tragedy on the bridge. "Pjoviau šieną per dieną" — išėjo: Making hay. "Girioj gegutė kukavo", o angliškai: Cuckoo calls to the lover. Duokite lietuviškus, tikruosius vardus. Angliškiesiems ir kitoms kalbomis svetimiems tebūten vykę pakaitalai.

Prieš kelias dešimtis metų lietuviuose "Ex libris" buvo retokas žymuo ant knygos. Dabar jau kiekvienas knygų mėgėjas turi savo "Ex libris", užrašytus ir padarytus lietuvių dailininku. Gražu ir kultūringa. Tarp kalėdinių kortelių kėlė gauti su specialiai Kalėdoms ir Naujiems Metams atspausdintu lietuvišku vaizdeliu, įrašo, neskaitant gausybės plačių paskleistųjų skautų, šaulių, "Drango" ir kairiųjų kitų. Pirmą kartą spaudoje prieš Kalėdas pastebėjau vieno laikraščio raginimą sveikinti kortelės su lietuvių kalba. Pasirodo ir redakcijoje yra lietuviškai galvojančių...

Iš lietuvių dailininkų gauti sveikinimai buvo visiškai paprastos amerikietiškos kortelės. Vienas atsiuntė savąją, bet irgi amerikietiški masiška atspausdinta. Bet viena kalėdinė kortelė gauti specialiai sukurta Kalėdoms, gražiai ant tinkamo popieriaus atspausdinta. Pirmame puslapyje trijų dalių simbolika: Kalėdų eglutė, viduriniame — angelas, dešiniame — Kūdikielis prakiartėjęs. Kortelė atsiųstas, nuo medžio šakos gieda paukštėlis: Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų n. metų 1968 — M. St. Zymantai. Visas sveikinimas lietuviškai motyvais. Tai pirmoji asmeninių nusieltimų sukurta lietuviškoji kalėdinė kortelė, mano gauta šioje ašarų ir džiaugsmų žemėje. Sveikinu gerbiamus bičiulius Zymantus, pradėjusius lietuviškas kalėdines korteles. Panašiai aš jau seniau galvoju, bet geras noras, kaip sakoma, ir pragaras grįstas. Galimas

Dalis VLIKo seimo dalyvių 1967 m. gruodžio 16—17 dienos sesijoje Niujorke Nuotr. V. Maželio

Nekovojame su vėju

VLIKo seimo sesija Niujorke • Dalyvavo penkiolikos grupių atstovai • Apžvelgti bėgantieji darbai • Pasveikinta paversta Lietuva • Palankiausias nuotais P. Amerikoje

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto metinė seimo sesija 1967 m. gruodžio 16-17 dienomis Niujorke praėjo darbingoje ir blaiviaus žvilgsnio Lietuvos laisvės kovos problemomis nuotais. Jei netolimoje praeityje panašių sesijų metu įvykdavo pasikeitimų VLIKo vadovybėje, dažnu atveju inesušų įtampas bei neriviskumo, tai šiemetinės sesijos dalyviai savo dmesį galėjo netrukdomai sutelkti į šios institucijos darbų metinį peržiūrėjimą ir įvertinimą. Pernyščios sesijos metu sudaryta dr. J. K. Valiūno pirmininkaujama VLIKo valdyba susilaukė teigiamo sesijos įvertinimo ir jos darbų linkmei pritarimo.

Prezidiumas ir sveikinimai

Seimo sesija, vykusia V. Atsimainymo papropijos salėje, trumpu žodžiu atidarė pirm. dr. K. Valiūnas ir prezidentu paskvietė J. Stiklorių — pirm. P. Razgaitį — vicepirm. ir B. Raugą — sekr. Pirmos dienos posėdžiui pirmininkavo J. Stiklorius, antrosios — P. Razgaitis.

Seimą sveikino Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, L. M. Klubų Federacijos pirm. V. Leskaitienė, PLB atstovas — A. Nasvytis, ALT vardu — dr. V. Siuimaitis (perskaitęs pirm. A. Rudžio laiską) ir V. Adamkavičius — ALB vardu. Gauta eilė sveikinimų raštu.

Palankiausi vėjai — P. Amerikoje

VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūno pranešimas apėmė jo asmeninius išpuščius, patirtus jo gausiosios kelionės, kurių metu jis turėjo progos susitikti su įvairių kraštų augstais užsienio politikai vadovaujantais valstybių pareigūnais ir lietuvių laisvės kovojai aktyviai besireiškiančiais asmenimis. P. Amerikos vyriausybės yra palankios Lietuvos reikalui, tačiau esamoje tarptaut. padėtyje jos nedaug ką gali tuo reikalu padaryti, išskyrant pažadą visada mūsų bylą paremti. Urugvajuje VLIKo pirmininkas, atsilankęs pas užs. reikalų ministrę, buvo priimtas nepaprastai šiltai. Taip pat ir Brazilijoje palankumas mums yra neabejotinas. Urugvajaus ministerio besąlyginis pareiškimas, kad tik per jo lavoną sovietams pasiseks pasiekti Lietuvos atstovybės Urugvajuje panaikinimo, išreiškia nuotaikas vyraujančias Lietuvos atžvilgiu daugumoje P. Amerikos sostinių. P. Amerikos lietuviai pastaruoju metu išgyvena žymų tautinio susipratimo renesansą, besireiškiantį ypač jaunųjų inteligentų tarpe.

Europoje daugiausia Lietuvos reikalų supratimo jaučiama Vatikane. Vokietijos pozicijų tytikai padidėjęs santurumas. Sveicarija visai uždraudė užsieniečių politinę veiklą. Lietuviai Vatikano sluogsnuose turi labai palankių mūsų reikalams dignitorius. Sėkmingiausiai toje srityje reiškiasi mons. V. Mincevičius.

VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūnas kėlė mintį, kad mūsų diplomatyba bandytu steigti valstybių sostinėse Lietuvos garbės konsulatų, kurie galėtų efektingiau ten judinti Lietuvos laisvės klausimą. Savo pranešimą VLIKo pirmininkas baigė žodžiais: "Dirbsim, kol jėgos leis. VLIKo darbas nebebrėžias, nekovojuame su vėju!"

Diskusijos tarp kita ko keltas reikalo priešintis status quo pripažinimui (V. Sidzikauskas), skatinta vienybėn (B. Radziva-nas), ryškinti santykiai su BAT-

UNo organizacija (V. Alksninis). Pasidžiaugta taip pat, kad dr. J. K. Valiūnas visas keliones atlieka savo lėšomis.

Pranešimas apie veiklą

P. Vainauskas padarė VLIKo tarybos darbų apžvalgą. VLIKo valdybos pranešimą pateikė jos vicepirm. J. Audėnas. Praeitais metais VLIKas išplėtė bendradarbiavimą su kitais veiksniais. Sukaktuvinių metų darbams finansuoti yra jungtinis finansų komitetas (pirm. prel. J. Balkūnas). Prie Eltos įsteigta informacijos taryba. Leidžiama informacinė literatūra anglų kalba.

Vašingtono konferencijai, kur pirmą kartą diplomatinė tarnyba dalyvavo palnateisium nariu, paskelbtas reikšmingas manifestas. 1968 m. paskelbti Lietuvos Laisvės Kovos Metais. VLIKo santykiai su visuomene sustiprėjo, ypatingai po gausių pirm. dr. J. K. Valiūno kelionių. Valstybės Departamentas ryši su VLIKu palaiko; ten du kartus dr. J. K. Valiūnas buvo priimtas augstų pareigūnų. Nauji įvykiai, ypač Montrealio parodos metu, išsklė reiklą konkretizuoti Klevelando konferencijos nutarimus, kad būtų sėkmingiau pasipriešinama sovietinei lietuvių skaldymo akcijai. Reaguota įvairiomis progomis ir įvykiu J. Tautose pasisunčiant atitinkamus pareiškimus ir dokumentus. Elta leidžiama lietuvių, anglų, vokiečių, italų, arabų, ispanų, portugalų ir prancūzų kalbomis. Kiekvienas jų turi gerą pasisekimą ir plačiai naudojamas. VLIKo valdyba metų laikotarpį turėjo 31 posėdį.

Reikia \$26.000

Prel. J. Balkūnas pranešė apie T. Fondo ir jungtinio finansų komiteto veiklą. T. Fondo lėšos teikiamos per būrelius ir LB apylinkes. Jau veikia apie šimtas būrelių. 33 LB apylinkės dalyvavo TF talkoje. Tuo reikalu ryšiai su LB yra labai geri. VLIKo veiklai remti per metus reikia bent \$26.000. Ryšiai su ALTA pastaruoju metu pašlįjo. Jungtinis finansų komitetas telkia aukas specialiams sukaktuvinių metų darbams paremti. Užsibrėžta sutelkti \$100.000, kurių pusė tektų VLIKui, kita — PLB. Vajus vyks per visus 1968 metus ir bus veikiamas per LB apylinkes bei specialius

reikalus.

Prel. J. Balkūnas pranešė apie T. Fondo ir jungtinio finansų komiteto veiklą. T. Fondo lėšos teikiamos per būrelius ir LB apylinkes. Jau veikia apie šimtas būrelių. 33 LB apylinkės dalyvavo TF talkoje. Tuo reikalu ryšiai su LB yra labai geri. VLIKo veiklai remti per metus reikia bent \$26.000. Ryšiai su ALTA pastaruoju metu pašlįjo. Jungtinis finansų komitetas telkia aukas specialiams sukaktuvinių metų darbams paremti. Užsibrėžta sutelkti \$100.000, kurių pusė tektų VLIKui, kita — PLB. Vajus vyks per visus 1968 metus ir bus veikiamas per LB apylinkes bei specialius

PRANEŠIMAS IŠ VOKIETIJOS

DABARTINĖS KOALICIJOS METINĖS

J. KAIRYS

J. KAIRYS

Suėjo metai V. Vokietijos koalicijai, susidedančiai iš didžiųjų politinių partijų — krikščionių ir socialdemokratų. Šios koalicijos sudarymas buvo didelis įvykis krašto politinėje gyvenime, nes socialdemokratai buvo visą laiką opozicijoje, kietai ir gal kairių net perkietai laikėsi prieš valdžiusius. Placioji visuomenė sutiko koaliciją labai palankiai, nes kairiosios viešo gyvenimo srityse buvo prasidėjusi stagnacija. Ypač daug simpatijų iš visuomenės ji susilaukė po vyriausybės deklaracijos, paskelbtos po 12 dienų koalicijos sudarymo. Šioje deklaracijoje buvo apsiesta prie visų svarbiųjų valstybės viešo gyvenimo sričių ir kiekvienai jų buvo pasiūlytos vienos ar kitos receptas.

Bandymai įvertinti

Minėdami šias metines, kairie V. Vokietijos laikraščiai norėtų koalicijos darbuose matyti jau visiškai apčiuopiamų duomenų, nors, žinoma, valstybės gyvenime metai yra per trumpas laikas. Finansinis planas yra sudarytas kelių metų laikotarpiui, judinama ir finansų reforma, atgyja ūkis, anglies ir plieno reikalams vyriausybė skiria vis daugiau dėmesio ir, atrodo, šie reikalai bus vienaip

lius vietos komitetus. Kitų vajų tais metais nebus. Kanadoje jungtinis finansų komitetas veiks per T. Fondo atstovybes ir LB apylinkes. Lėšoms telkti komitetas pagamins ženklius, vokius, klijotinius ženklus ant automobilijų langų ir kt.

Diskusijos dėl pranešimų nepasižymėjo gilumu ar išradin-gumu. Kiek plačiau pasisakyta dėl VLIKo tarybos darbų apžvalgoje nepamintų nesklaidumų, kuriuos sukėlė kairiųjų VLIKo tarybos narių partizanishka ir kartais ekstreminė veikla. Be to, diskusijose aiškintasi VLIKo santykiai su ALTA, BATUNu ir PLB.

Samata — \$33.000

Sekmadienio posėdyje Maspeto Piličių Klubu salėje praeitų metų apyskaitas ir ateinančių — samatas referavo J. Pakalka. VLIKo metinė apyvarta šiuo metu siekia \$26.000, kurių didžioji dalis išleidžiama informacijai: Eltos leidimui ir radijo transliacijoms į Lietuvą. Lėšos surenkamos per T. Fondo JAV-se ir Kanadoje. Kanados inasas siekia apie ketvirtį metinės sumos. Ateinančių metų samatos numatyta \$33.000. Sukaktuvinių metų progą daugiau lėšų numatyta leidinių finansavimui.

Dalyvavo 61 asmuo

Nutarimų projektą referavo V. Sidzikauskas. Su mažom pataisom priimtas bendro pobūdžio seimo pareiškimas ir jungtinio finansų komiteto veiklą skatinantis nutarimas. Sutarta šventi išvakarės pasveikinti Tėvynę ir pasmerkti sovietinį Mėlą Jungtinės Tautos.

Sesija baigiant pasisakyta dėl Baltų Koordinacinio Komiteto veiklos, apie kurio sudarymą pranešė P. Wytenus, dėl LB numatomo informacijų centro steigimo Niujorke ir kt.

Sesija baigta trumpu VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūno žodžiu ir Tautos himnu.

Seime dalyvavo 42 atstovai ir 19 svečių. Nutarimų komisiją sudarė: V. Sidzikauskas, V. Veikšas, prof. B. Vitkus, dr. A. Skėrys, dr. J. Valaitis ir V. Adamkavičius; mandatų: A. Vedeckas, V. Banelis ir K. Bačas-kas. Apyskaitas tikrino J. Pakalka, V. Vaitekūnas ir J. Vilgajus. Samatą paruošė J. Pažemėnas, L. Virbickas ir A. Sonda.

S. Dz.

LIETUVIŠKIEJI ĮVAIRUMAI

AL. GIMANTAS

"Kava" krautuvėse

Dėmesio! Čia ne skelbimas, bet tik malonaus lietuviškajai ausiai fakto konstantavimas: maisto krautuvėse pasirodė kavos milteliai visiškai lietuviškai skambančiu vardu — "kava". Taip tas mišinys vadinamas, taip parašyta etiketėje, taip reklamuojamas spaudoje, radijo ir televizijos programose. Tiesa, pranešėjas kirtį deda ant pirmojo skiemens, bet žodis skamba pakankamai lietuviškai. Taigi, milijonai šio kontinente gyven-tų gers kavą ne "coffee", bet "kava" vardu. Gaminyje Borden bendrovės, kurios centrinės įstaigos yra Niujorke.

Burmistrų rinkimai

Neseniai ir lietuviškoje visuomenėje su nemažu dėmesiu buvo sekami kairiųjų amerikinių didmiesčių burmistrų rinkimai. Ypač įdomūs buvo rinkimai Klevelande. Kaip žinia, demokratų partijos ten buvo nominuotas juodosios rasės politikas. Visos tautybės, išskyrus lenkus, rėmė respublikonų kandidatą. Čia įvyko panašiai, kaip su prieš kelėtą metų įvykusiais JAV prezidento rinkimais. Ir tada mažumos, lenkus išskiriant, nematė dalimi atidavė savo balsus už respublikonų kandidatą. Neatsilikio ir lietuviai. Iš mūsų spaudos balsų galima buvo susidaryti nuomonę, ką palaikė ir už ką balsavo lietuviai — jie besąlyginai rėmė respublikonus. Buvo netgi sakoma, esą kas balsuos už demokratą, bus išdavikas, nes viceprezidentu postan kandidatas H. Humphrey esąs ružavas, aiškus raudonųjų simpatikas ir pan. Ką gi, pralaimėjome tada kartu su visais balsavusiais už respublikonų kandidatą. Tai, žinoma, nieko nuostabaus. Nuostabu būtų tada, kai mums reikėjo gauti žymų amerikiečių, valdančios partijos kalbėtojų viena ar kita proga ir kai iš visų jų pastangų niekas neišejo. Laimėjusieji nematė reikalo skaitytis su opozicija rėmusia mažuma! Siandien beldžiamasi pas tą patį viceprezidentą, kuris dar taip neseniai mūsų tarpe buvo vadinamas įvairiais vardais. Prezidentas, aišku, neturėjo laiko (ir noro) priimti lietuvių delegaciją. Idomu, kokie santykiai bus Klevelande tarp naujojo burmistro ir lietuvių? Iki šiol lietuviai mokojo iš gauti iš burmistro ir reikalingas proklamacijos ir susilaukti jo savo susirinkimuose. Kokia padėtis bus dabar? Vienas geras pastebėjimas savąją nuomonę išreiškė tiesiai ir paprastai: "Jei jis juodas, tai mums ir nereikalingas. Nereikia nei jo apsilankyti, nei pas mus, nei jo proklamacijų, apsieisime ir be jo dėmesio."

Grįžo iš Kenijos

Nedaug lietuvių dirba amerikineje diplomatinėje tarnyboje, todėl kiekviena žinutė apie tokius yra įdomi. Šiuo metu Jungtinės Valstybės vieši iš Nairobi, Kenijos, grįžusi JAV ambasados sekretorė Ina Neveračiūtė. Tose pareigose ji išbuvo netoli trejų metų. Prieš tai ji porą metų dirbo JAV ambasadoje Jakartoje, Indonezijoje, o dar prieš tai sekretoriavo Amerikos Raudonojo Kryžiaus įstaigoje, Tokijo, Japonijoje. Ina persivėžė labai įdomių filmų ir skaidrių, darytų įvairiose Afrikos vietose. Užfiksuota daug kelionių, safari ir kitų išvykų nuotykių. Gana plačiai galima susipažinti su vietine aplinka, žmonėmis, jų gyvenimo aplinkybėmis, tautiniais papročiais, kaimais ir miestais. Trejetą mėnesių pabuvusi Vašingtone ir baigusi specialų orientacinį kursą, balandžio mėnesį mūsų tautietė išvyksta į naują paskyrimo vietą San Salvador mieste vidurinėje Amerikoje. Tai paskyrimas sekantiems dvejiems metams. Nairobi mieste yra ir kitas lietuvis, kanadietis iš Hamiltono, kuris ten dirba kanadiečių geologų įstaigoje. Ji daro įvairius žemes koldų tyrinėjimus ir gręžimo darbus Kenijos valstybėje.

Lietuviai sinodo darbuose

Šių eilučių autorias gyvenamosios vietos vyskupijoje neseniai ir pasauliečiai buvo įtraukti į Katalikų Bendrijos atsinaujinimo darbą. Vyskupo nurodymu, parapijos turėjo suorganizuoti atskirus diskusijų ratelius ir juose nagrinėti vyskupijos pateiktas, o taip pat ir pasauliečių siūlomas temas. Šis darbas buvo vadinamas irgi sinodo vardu. Jūsų bendradarbiui teko aktyviai dalyvauti šešiose atskirose sesijose, kurių metu visu atvirumu buvo diskutuojami įvairūs klausimai. Darbai pasibaigė, visa medžiaga buvo suskirstyta į atskirus pasiūlymų punktus, kurie bus perduoti vyskupui. Turbūt vienos pačių "karščiausių" temų buvo giminių kontrolės, kunigų celibato, liturgijos, tautinių kalbų parapijose ir pan. temos. Vyrai ir moterys drąsiai ir visiškai atvirai svarstė visas problemas, dalinosi mintimis, kėlė atskiras temas paryškinančius klausimus. Visa buvo susumuota pageldavimuose ar pasiūlymuose.

Baimė ar apsilaidimas?

Bijodami pakenkti saviesiems okupuotoje Lietuvoje, vengėms siųsti Tėvynės laiškus. Visa eilė faktų, ypač Stalino siautėjimo laikais, patvirtino, kad baimė turėjo visai realų pagrindą. Šiuo metu (niekas nežino, kaip bus rytoji), atrodo, korespondencija su saviškiais pakankamai gyva ir nuolat pasitaiko. Vienas tautietis, muzikos reikalų specialistas, nepartietis, sovietinamos Lietuvos spaudai pateikęs vieną kitą žinutę ar net ir straipsnėlį apie išeivijos kairiųjų žymenytių meno pasaulio žmonių gyvenimą ir jų atsiektus laimėjimus, iš laišku ir plokštelių sužinojęs apie vienus ar kitus muzikos pasaulio iškilnesius mūsų talentus, panoro ir asmeniška su jais pasikeisti laiškais. Gavęs jų adresus, parašė laiską X ir Y ir Z. Praėjo keletas mėnesių, bet vis dar nesulaukė jokio atsako. Teko manyti to asmens nusivylimui dvelkianti laiška: "...kodėl gi neatsakė? Nejaugi pas jus reikia ko bioti? Paragink, primink, kad laibai laukiu". Toliau laiške vėl prašo naujų plokštelių, gaidų, muzikos kritikų atsiliepimų.

Maskvos "niet"

Nepasistumdavo priekien ir Vokietijos suvienijimo reikalai, nors koalicinė vyriausybė tikėjosi čia daug ko pasiekti. Vis kas atsimuša į Maskvos "niet". Vokietijos suvienijimui sąlyga nekarta minėjo Sovietų Sąjungos valdovai ir Maskvos kvislin-gas Rytų Berlyne. Ši sąlyga yra — komunistinė V. Vokietija. Apie gyventojų laisvą pasisakymą, apie laisvus rinkimus ir panašius dalykus jie ir negalvoja. Jie žino gerai, kad komunizmas tegali laikytis tik fizine jėga.

Deklaracijoje išreikštą norą, kad Britanija įstotų į Europos Bendrąją Rinką, Bonna vykdo ir praktiškai. Ji remia jos įstojimą visokiais būdais, nors dėl to nukentė Bonnos ryšiai su Paryžium.

Aplamai, didžioji koalicija V. Vokietijoje kalnų neuvertė, bet kadaise pradėjusi risti ir pakal-nę gyvenimą sutradė ir net pradeda vis daugiau grąžinti jį į gerųjų laikų padėtį.

Kas toliau?

Tarptartinės nuotais geros. Turint galvoje, kad socialdemokratų įėjimą į koaliciją pirmą kartą po antrojo pasaulinio karo, tai šios nuotais yra net labai geros. Vis dėlto krikščioniškos (Nukelta į 7-ą psl.)

SVEIKATOS KLINIKA — Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gylymo lietuviška klinika. Ivaldrė spindulius, elektrinius ir fizinius rankų masažus, spindulines ir garų onlos. Gydomeji įdėjai ir psichologinė terapija.

B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.

460 Roncesvalles Ave., Toronto

Tel. LE 3-8008

STASIO BARO PLOKSTELĖ

Pasaulinės Montrealio parodos sovinizmo paviljone vertėju dirbęs Liūginas Pažūsis „Gimtojo Krašto“ gruodžio 14 d. laidoje pasiskelbė rašinį „Vienos plokštelės istorija“, su pažindinančiais skaitytuosius su mūsiški dainininku ir jo koncertu Montrealio lietuvių Vytauto D. klubo: „Viena vakarą, klubo šeimininkų pakviesti, atėjome į JAV lietuvių koncertą. Įdomu išgirsti, kaip dainuoja vienas geriausių JAV lietuvių dainininkų, pamatyti, kaip šoka Čikagos lietuvių jaunimas. Tą vakarą pirmą kartą išvydau ir išgirdau dainuojantį Stasi Barą (Baranaušką). Scenoje stovėjo nelabai ankšta, jau per keturisdešimt metų vyras, kurio smilkinis vos spėjo pabalinti ankstyva gyvenimo šarma, ir susikaupęs žvelgė į publiką. Keli akompanimento akordai, ir salėje suskambėjo gražus brandus tenoras. Lietuvių liaudies dainas Stasys Baras dainavo labai nuotalkingai, su didžia pagarba liaudies kūrybai. Bet dar įdomiau buvo klausytis arijų iš klasikinio operų. Stasys Baras kerėjo klausytojus nepaprasta dramatinio tenoro jėga...“ L. Pažūsis su S. Baru susipažino koncertui pasibaigus ir iš jo gavo lietuvių grofimo plokštelę, kurią parsivežė Vilniui: „Vienoje dėkle pusėje iš tamso išvėglia Stasio Baro veidas, o kitoje — autografas. Tai pati didžiausia dovana, kokią muzikos mėgėjas gali gauti iš dainininko... Suskamba pirmieji orkestro akordai, ir štai pasigirsta Stasio Baro balsas. Ką ir besakyt! Malonu klausytis ir dar dang sykių girdytų arijų, jeigu jas dainuoja talentingas dainininkas...“ Šis S. Baro įvertinimas kažkodėl buvo paskelbtas tik „GK“ ir nutylėtas kitose laikraščiuose. Jame taipgi trūksta biografinių duomenų, nors dainavimo studijas S. Baras yra pradėjęs Kaune pas operos solistą J. Būčną.

A. BYRAS PASAKOJA

Lapkričio mėn. sovietų okup. Lietuvoje jau antrą kartą tris savaites viešėjo priekarinės imigracijos Kanados lietuvis Antanas Byras. Kompartijai labai malonus įspūdis apie asfaltuotus kelius, gerai apsigyvenus žmones, mokslo siekiantį jaunimą, jis pasiskelbė „Tiesos“ 278 nr., ne užmiršdamas pabrėžti, kad Vilniuje jam teko stebėti sovietinės spalio revoliucijos sukakties iškilmes, paspausti rankas „dangeliui Lietuvos darbuotojų ir kovotojų“. „Ką mačiau ir sužinojau per tą trumpą laikotarpį — nebūčiau galėjęs atlikti niekuomet, būdamas Kanadoje, ypač kuomet skleidžiama nesamoms apie Lietuvą ir jos darbuotojus.“ Tos „nesamoms“, žinoma, yra informacijos, demaskuojančios maskvinių kompartijos kėslus. Tikrų nesamonių pažėrė pats A. Byras, kalbėdamas su „Gimtojo Krašto“ vyr. red. pavaduotoju Jonu Lukoševičiumi apie Londono, Ont., lietuvių koloniją ir Londono jaunimą: „Mūsų šalis (Jamainas, V. Kst.) — nesunkiai nusako mas: jo tikslas „gera“ specialybė, „good time“, dileriai. Mūsų lietuviškoji kolonija Londone nedidelė, dauguma lietuvių čionai atvyko jau po antro pasaulinio karo. Atvyko, ne draugiškai nusiteikę palikti tėvynę, suklaidinti, o kai kas ir nešvariomis rankomis. Iš to iškarojo su pažangiaisiais vietos lietuviais bandė net peštis — ne tik politiškai, bet

ir kumščiais, kuldami langus. Dabar atvežio. Jų valkata stipriai sumodernėję.“ Tai irgi maskvinių informacijos mēgis, kuria yra apskritė kalburi senosios imigracijos lietuviai Kanadoje. Patys būdami suklaidinti, kalba apie kitų klaidas ir kartoja sovietinės propagandos frazes apie „nešvarias rankas“. Juk niekas pasaulyje nėra tiek susitepes rankų žmonių krauju kaip komunistai.

PUOLAMAS MONSINJORAS

Jau prieš ketverius metus rašytojo A. Bieliausko redaguojamas žurnalas „Svityrys“ mėgino niekinti ir dergti Vatikane į monsinjorus pakeltą kun. Z. Ignatavičių, buvusį Kuno kunigų seminarijos prefektą ir vėliau lietuvių batalijonų kapelioną. Puolimą vėl pakartojo tas pats „Svityrys“ ir „Tiesa“, koresp. Ant. Marcinkevičių uždėdus visą puslapį. Dabartinio puolimo priežastimi laikytina knyga „Sabaot Dio Degli Eserciti“ („Viešpats galybių Dievas“), pasirašyta Zeno Ignazio vardu, kurioje autorius atskleidžia jau metus atsiminimus ir savo tikrąją veiklą. Toks monsinjoro atkirtis, be abejonės, yra labai neparankus kompartijos propagandai, organizavusiai batalijonams priklausiusių vyrų teismus, širdusiai ir tebeširšančiai ypač prieš generalinio štabo mjr. A. Impulevičių. Gruodžio 12 d. puolimą prieš A. Impulevičių „Pravdoje“ pakartojo Maskvos teisės mokslų dr. A. Poltarakas. Ko yra verti tokie kaltinimai, liudija jau pats faktas, kad Kremliaus valdovai ne piršto nėra pajudinę surasti ir nubausti savims nusikalteilams, kurie dešimtis milijonų nekaltų piliečių, jų tarpe ir labai gerų partiečių, nužudė Stalino ir Beriojos vardu. Kito aktyje kompartija pastebi propagandai naudingą kislą, kai tuo tarpu savo aktyje nemato ir nenori matyti krauju aplaistytos rastių krivės.

GERIAUSIOS GYDYKLOS

Gydytojo A. Kačergio vadovaujamos balneofizioterapinės Druskininkų gydyklos buvo pripažintos geriausiomis ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Sovietų Sąjungoje. Maskvinių profsąjungų pirmojo laipsnio diplomą ir piniginę premiją Druskininkams įteikė centrinės kurortų valdymo tarnybos kolektijos narys K. Dobriakovas.

KOLCHOZININKŲ GYVENVIETĖS

Mažiečių rajone esančiame Balėnu kolchoze iš vienkienų ir naujas gyvenvietes jau persikėlė 16 šeimų. Vlodo Simionio vadovaujama kolchozo statybininkų brigada jau praėjusį pavasarį išmūrijusi pamatus P. Gureckio, J. Lapšio, L. Murausko, J. Balvočiaus, B. Striaupienės, P. Jaso, J. Viličiaus, M. Naikauskaitės ir V. Rakšienės namams, bet jų statybos dar gruodžio mėn. negalėjo užbaigti. Nesėkmingas prieštasis atskleidimas Mažiečių rajono laikraščio „Pergalės Vėliava“ žemės ūkio skyriaus vedėjo J. Lengvenio, „Nėtrūksta šiferio, miško medžiagos, silikatinių plytų. Bet, deja, ypač stokojama aliejinų dažų. Kolikių dažų paskyrą išrašyta dar birželio mėnesį, o iki šiol jų nėra nė vienoje rajono ūkininkų praečių parduotuvėje. Trūksta ir metalinių apkaustų langams, durims bei kitiems statybinėms, kuriuos gamina rajono būtinio gyventojų aptarnavimo kombinato Sedos statybos dirbtuvės...“ V. Kst.

VAKARŲ KANADOS LIETUVIAMS

Kanados Lietuvių Fondas įkurtas jau keletas metų, bet gausumu nepasirizmi, nors tikslas gražus ir geras — pagrindinis kapitalas atsikuriantys lietuviai, nuosimnčiai lietuviškiems reikalingas Kanadoje, kurios skirsto Fondo vadovybė kartu su Bendruomenės atstovais. Fondo nuosimnčiai jau yra panaudoti lietuviški reikalavimai, tik vargas, kad tu nuosimnči negad, nes narių vos per du šimtus, nors keletas yra davę ir stambesnes sumas — \$1000, 600, 500, 300. Tai daugiausia nuosimnčius patrijotai, lietuviškus puoselėtojai. Dauguma jų gyvena Ontarijo ir Kvebeko provincijose. Vakarų Kanados lietuviai yra gerokai atsilikę nuo šio gražaus reikalo, nors jų nemažai yra šiuose dideliuose plotuose ir gana gerai įsikūrusi. Ieš lyg ir laukia, kad kas paragintų. As, gavęs įgaliojimą iš Kanados Lietuvių Fondo vadovybės, kreipiuosi į Jus, mieli tautiečiai, neatlikti nuo šio būtino, gražaus darbo. Šiais metais minime 50 metų sukaktį nuo Lietuvos atkūrimo, taigi, prisidėkime nors kuklia auka, įstodami į minėtą Fondą. Prisiminkime tuos, kurių kaulai išsisi Tėvynės laukuose, Sibire, vokiečių koncentracijos stovyklose. Amerikos lietuvių nupirkta varpas iš karo muzėjaus kelio: „Tas laisvės nevertas, kas negina jos“. Taigi, mitei Manitobos lietuviai, pilnai tikrai, kad ateinančiais metais atlikite garbingą pareigą. O Jus, Saskatchewano dvarininkai, verslininkai,

inžinieriai, duokite pavyzdį kitiems ne su viena šimtaine, bet su daugia! Alyvos versmų provincija Alberta — Edmontonas, Kalgaris, Bruks, Letbrichius, parodykite ką galite! Jūs savo veikla daug prisidėjote prie Lietuvos vardo garšinimo Vakarų Kanadoje. O Jūs gražiosios Britų Kolumbijos tautiečiai, ilgesni laiką miegojote, bet dabar atbundeite ruošdami Lietuvii Dieną. Geriausios sekmes kovoję už mūsų tautos teises! Pilnai tikrai, kad neatilsikite Kanados Lietuvių Fondo reikalavimais.

Manitobojie esame tik trys minėto Fondo nariai. Mykolas Januška, tas senas lietuviškas ažuolas, klabena daugelį durų minėtu reikalu. Jo brolis Vincas tarnybiniiais reikalais keliaudamas po plačias apylinkes nuosimnčiai darbuojasi minėtam reikalui. Šių žodžių rašytojų nemažai teko kalbėtis Fondo reikalui bei aiškinti jo reikšmę. Kaip blogai jautiesi, kada universitetą baigusiems tautiečiams aiškini reikalą ir gauni atsakymą „ne“, nors aiškintojas ir pradžios mokymus nėra baigęs. Vis dėlto kaurike pasizadėjo 1968 m. atlikti savo pareigą.

Pašto perlaides ar čekius siųskite šiuo adresu: P. Liaukėvičius, 135-17 St. N. W., Portage La Prairie, Man., arba centru reikalų vedėjui — P. Lelis, 325 Seaton St., Toronto 2, Ont. Čekiai turi būti rašomi: Kanados Lietuvių Fondas.

P. Liaukėvičius, Kanados Lietuvių Fondo įgaliotinis

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ suširinkimo gruodžio 10 d. klebonijos patalpose kalbėjo kun. J. Borevičius, SJ, ir U. Čikagos. Jis pabrėžė: „Ateitininkų uždavinys didelis ir reikalauja stipriai įtemptų jėgų ir gyvo sakramentinio gyvenimo. Jo katalikybė turi būti stipri ir gyva. Dabar Dievas mažiau puolamas, bet daugiau apėinamas ir nutylimas, ypač kaip išganytojas. Ateitininkai buvo ir tebėra kovos organizacija, ji moko nepalūžti jokiose gyvenimo sąlygose. Dabartinės gyvenimo sąlygos yra bandymas, kiek realistiškes gyvenimo sąlygos galima išlikti idealistai. Jei mes palūžtume su šiais idealais, ką reikėtų kalbėti apie kitus“. Dvasios vadas mons. dr. A. Tadarauškas savo žodyje kvietė daugiau dėmesio skirti jaunimui. Išaiškinti jų gražioje katalikiškoje dvasioje, kai šiomis dienomis jaunimo tarpe jos stinga. J. Pleinys padarė pranešimą iš ateitininkų sendraugii suvažiavimo, o E. Gudinskienė kalbėjo jaunimo reikalu. Ji paminėjo, kad šiuo metu moksleivių ateitininkų kuopai priklauso 36 vyresnieji moksleiviai, gimnazistai, 33 jaunesnieji moksleiviai — nuo 5 iki 8 skyriaus ir 11 jaunučių — nuo 1 iki 4 skyriaus. Taip pat pastarąja įvairiais atžieties veiklos reikalais. Susirinkimui vadovavo Vl. Kažemėkas, o sekretoriavo D. Balsienė. Susirinkimas užbaigtas kavute.

ATEITININKŲ METINĖ SVEN-TĖ

— 1968 m. gegužės 5 d., o tradicinis kartūnų balius — gegužės 4 d. Jaunimo Centre.

PAREMTA SPAUDA

Ateitininkų sendraugii kuopos valdyba iš gauto spaudos balius pelno paskyrė \$150 jaunimo žurnalams: „Ateitis“, „Eglutė“ ir „Skautų Aidas“. Taip pat skyrėms valdyba iš savo kasos \$50 paskyrė įsikūrusios studentų ateitininkų darugovės veiklai pagyvatinti.

ATEITININKAI, pradedant moksleiviais

ir baigiant studentais, visi buvo įsijungę į 40 valandų atlaidų adoraciją kolektyvinių metu. Adoraciją organizavo jaunesniųjų moksleivių ateitininkų globėja E. Gudinskienė, kuriai ateitininkai nuosirdžiai dėkingi. J. P.

SALPOS FONDAS

praneša, kad aukų rinkimas labdarai tęsiasi toliau.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

PRIEŠ KALĖDAS ar tuoj po jų Čikagos bei apylinkių šeštadienines mokyklos buvo surengusios šventines programas, kalėdinį dovanų padalinimą ir pan. Lietuvių televizijos pusvalandžio gruodžio 20 d. Alvidu vaikų teatro mažieji irgi davė programą kalėdinėmis temomis. „Margučio“ radijo programoje gruodžio 21 d. pasirodė Cicerio šeštad. mokyklos choras, vad. muz. Juozo Kreivėno. Lietuvių televizijos programos vedėjas Anatolijus Slutas su tautinių šokių mokytoja P. Gramontiene per 26-tą televizijos kanalą gruodžio 23 d. suorganizavo valandos programą, kurioje irgi vyravo kalėdinės temos (šalia įvairių tautų pasirodė ir lietuviai).

Kalėdiniai lietuvių papročiai buvo aprašyti „Chicago Tribune“ dienraštyje gruodžio 24 d. laidoje. Rašinio autorė Sara Jane Goodyear lietuviams skyrė daug vietos, sužymėdama Kūčių valgius, plotkeles, eglučių papuošimą ir kt.

Nevisiems tautiečiams Kalėdos buvo linksmos. Jurgis Paulikas žuvo eismo nelaimėje, kai Juozo Sakalo vairuojamas automobilis paslydo ir atsidūrė kitoje gatvės pusėje, kur į jį trenkė iš priekšingos pusės atskubėjęs automobilis. Buvo sužeista ir J. Pauliko žmona Olga. Abiejų automobilių vairuotojai nenukentėjo.

APŽVALGINE KUN. ALGIMANTO KEZIO, S. J., fotografijų paroda

kurioje sukaupiti jo geriausi piešiniai, kurie metų darbai, buvo atidaryta gruodžio 16 d. Čiurlonio Galerijoje. Į parodos atidarymą susirinko apie 50 asmenų, kurie čia ne tik pamatė gausius kun. Kezio darbus — net 118 fotografijų, bet taip pat išgirdo ir dail. J. Mieliulio paskaitą temą „Fotografija — nauja kūrybinė technika“. Dail. Mieliulis savo žodyje žvelgė į fotografijos praeitį ir kiek pesimistiškai nupaskojė jo atstovaujamą kūrybą — dailės sritį, sakdamas, jog dailininko padėtis darosi liūdna, nes fotografai jau iš dalies atėmė ir dar labiau atims iš dailininkų duoną. Mieliulio teigimu, laikas dirba fotografijos naudai ir pati fotografijos technika darosi vis lankstesnė. Atidarymo programą pravedė „Laiskai Lietuviams“ žurnalo red. kun. K. Trimakas, SJ.

Vis daugiau atsiranda ir lietuvių, kurie savo kambario sienas puošia ne tik dailės darbais, bet ir meniškois fotografijomis iš kun. Kezio rinkinio. Fotografijų kaina 8x10 colių — \$15, 11x14 colių — \$25, 16x20 colių — \$50. Parodoje išstatytos fotografijos buvo 11x14 colių didumo. Pažymėtina, jog kun. Kezys per 5 metus yra surengęs 31 individualinę parodą: trisdešimties jo darbai buvo išstatyti kalia kitų fotografų. Yra pasirodė 4 televizijos programos, išspausdintas 5 foto leidiniai.

Aplė kun. Kezį jo naujausias parodos kataloge dail. Algirdas Ku-

liau ir numatomas baigti š.m. sausio 31 d. Taigi renkami tinkami dėvėti drabužiai, jų prašo ne tik Suvalkų trikampio lietuviai, bet ir V. Vokietijoje gyvenę pensininkai. Turintieji tokių drabužių prašomi perduoti Salpos Fondui (pirm. Z. Puliauskas). Siuntus bus paruoštos dar sausio mėnesį. Sekantis drabužių važius bus daromas tik rudenį. — Kalburi šelpiamieji, gavę siuntinius iš individualių siuntėjų Hamiltone, dar kreipiasi į mūsų šalpos institucijas Kanadoje, skųsdamiesi sunkia padėtimi, sakdami, kad iš kitų jokių siuntinių neprašo ir negauna. Būtu naudinga, kad siuntėjai painformuotų vietos Fondą, kam ir kada siuntiniai pasiektų Suvalkų trikampin. Vietinis Fondas informuos kitas šalpos institucijas.

D.L.K. ALGIRDO ŠAULIŲ KUOP

1968 m. vasario 17 d. rengia vėdarų balių Jaunimo Centre salėje 58 Dundurn St., Hamiltone. Kviečiame visus Hamiltono kolonijos lietuvių ir iš artimesnių apylinkių: St. Catharines, Toronto ir iš kitur. Savo maloniui atsilankymu paremsite mūsų jaunutę kuopą, kuri yra pasiryžusi sutverti ir tapti veikliu vienetu. Sokiams gros V. Babeko vadovaujamas orkestras. Bus pilnas butefetas, veikls loterija su vertingais fantais ir suauktoais mūsų gerbiamejamejame mecenatų turtingais staliukais.

Valdyba

LIETUVIŲ NAMŲ valdybos posėdis įvyko 1967 m. gruodžio 10 d., pirmininkaujant G. Palmeriui, kuris taipgi padarė platų pranešimą apie bendrovės veiklą. Iš jo buvo matyti, kad esama sunkumų su neįsnumotomis krautuvenomis, nes palpos reikalingos remonto. Valdyba esą bando

per advokatą gauti leidimą klubui įrengti. Išėjus vienu nuosimninkui iš King gatvės, krautuveną palpa atremontuota, išleidiama \$453. Patalpa išnuomota moterų kirpyklai už \$80 mėn. trejiems metams. Senasis nuosimninkas mokojo \$65. — Reikalių trim krautuvenoms po \$10 į mėnesį ir vienu — \$15. Nuoma už autoaktole pakelta iš \$5 į \$6, bet automobilio skaičius nesumažėjęs. 1967 m. spalio mėn. gauta \$614.05, lapkričio mėn. — \$658.50. Prieš porą metų tais mesniais pajamos sumažėdavusios. „Deltos“ pastatas 1967 m. apytikriai davė \$29.000 pajamų. 1966 m. „Deltos“ turėjo \$21.185.24 išlaidų. Už „Deltos“ pastatą 1967 m. gruodžio mėn. turėtą \$57.000 skolos. Šerų pardavimas St. Bakšo pastangomis pelnė pagyvėjo: iki 1967 m. gruodžio 10 d. parduota 44 (common) ir 30 (preferred) šerų. — Pastarais A. Simkevičiumi, valdybion jėgo J. Kažemėkas. Baigiant posėdį, pirm. G. Palmeris pasidžiaugė padaryta LN ūkinė pažanga ir pastato vėrdams padėdijimu. J. Š.

PADEKA

Sergant ir gydančiam ligoninėje, nuosirdžiai mane užjaušė bei apklankė visa eilė bičiulių, kurie giliai atjaušė mano nelaimę. Už lankymą manęs ligoninėje ir dovanas nuosirdžiai dėkoju Onutei ir Stasiui Bakšiams, Viktorui Burdinavičienai, Mortai Pleškevičienai, Petrukei Mikuckienei, E. Budvidienei, Adelei Visockienei iš Toronto, Jonei ir Petriui Stoddard iš Tillsonburgo, Danai Borland, Onutei Juodbalienai, Julei Mečionienei, Eleonai Ridzewskai ir p. Kalinskienai.

Tamstų parodytos nuosirdumas bei prisiminimas mano skausme paliko gilų dėkingumą.

Valė Visockienė, Hamilton, Ont.

Geriausio taupyti ir skolinis tik Hamiltono lietuvių Kredito Kooperatyve „TALKA“

21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Darbo valandos: Pirm. 9.30-5 v.p.p. Antr. 9.30-5 v.p.p. Treč. 9.30-5 v.p.p. Ketv. 9.30-5 v.p.p. Penkt. 9.30-8 v.p.p. Šešt. 9-1 v.p.p.

Auštį nuosimnčiai už indėlius Prieinamos skolnimos salygos Nemeikamas CUNA gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas. Užikrintas indėlių saugumas. Malonus lietuviškas patarnavimas.

St. Catharines agentūra: 75 Rolls Ave, Tėvų pranciškonų parapijos salėje sekmadieniais po pamaldų.

LIETUVIŲ TEATRO FESTIVALIS

LIS, kuris kelionis progomis buvo žadėtas surengti Čikagoje, vėl organizuojamas. Šį kartą bus rodoma daugiau pastangų, negu iki šiol, nes jau rūpinasi JAV Liet. Bendruomenės Kultūros Fondas, kurio pirminku neseniai paskirtas dramų rašytojas Anatolijus Kairys. Festivali numatyta rengti 1968 m. lapkričio 27 — gruodžio 1 dienomis. Lietuvis nepriklausomybės 50 metų sukaktį atžymėti. Teatro festivalyje yra kviečiami dalyvauti visi JAV ir Kanados lietuvių teatrai.

ELEONORA (NORA) KIJAUŠKAITE, gyvenusi Čikagoje, dabar persikėlus į Phoenix, Arizonoje, davė pastangų tuo vietovės tautinių drabučių parodoje, kurioje buvo atstovaujama 40 kraštų. Ji ten vilkėjo neseniai iš Lietuvos gautus tautinius drabužius, kuriuose vyravo geltonos ir žalios spalvos. Kijauškaite žiūrovams aiškino apie Lietuvos tautinius drabužius bei jų vilkėjimą. Jos nuotrauka išsidėjo vietinis laikraštis „The Arizona Republic“.

TRUMPALIS IŠ ČIKAGOS. Kun. J. Kidyskas, SJ, besidairuojantis lietuvių tarpe Sao Paulo, Brazilijoje, trumpai viešėjo Čikagoje ir buvo apsiėstojęs Tėvų Jėzuitų vienuolyne. Gruodžio 27 d. jis išvyko atgal į Braziliją. — Čikagos Auštiesloji Liaunastinė Mokykla sausio 6 d. Jaunimo Centre rengia savo tradicinį vakarą.

SUDBURY, Ont.

AUKOS TAUTOS FONDULI Sudburio apylinkė visada buvo didelis finansinis Tautos Fondo ramstis, o 1967 m. jos suteiktos ir atsituos aukos žymiai prašoka ankstesnyms metams. Si apylinkė specialaus Tautos Fondo įgaliotinio neturi. Jo pareigas atlieka apylinkės valdyba, kurios nariai surinko: J. Bataitis \$38, J. Staškus \$38, J. Gližickas \$70, A. Bakšys \$109, ir J. Sleinius \$110; iš viso \$371. Auksų: J. Vaideičius \$20, J. Remeikis \$18, J. Zukas \$14, St. Jackus \$13; P. Venskėvičius, K. Tutinas, P. Jutelis, K. Rimas ir P. Petrenas po \$10; Vl. Juška, J. Bataitis, J. Kibickas, A. Braškys, A. Zilėnas, J. Kulnys, P. Semėžys ir A. Raškėvičius po \$8; V. Grinys, A. Sabas, K. Daunys, J. Stapšinskas, A. Mičiūnas, A. Grigutis, Kl. Sereiva, J. Jasinskas, K. Poderys, A. L. Kusiniskis, M. Pranskis ir Pr. Gustas po \$5; Pr. Griskonis ir Z. Danilevičius po \$4; J. Selinis, Vl. Skripinskas, P. Jutelis, V. Bružas, A. Gatautis, A. Valaitis, E. Sakalauskas, J. Krūčas, Br. Eidukevičius, Kl. Zukauskas, A. Jasūnas, Vl. Kriaučellūnas, K. Sviežikas, J. Vabulotas, J. Stankus, J. Gližickas, St. Krivickas, J. Kriaučellūnas, P. Mazaitis, A. Rukys, A. Strauskas, J. Valukas, J. Stoškus, A.

per advokatą gauti leidimą klubui įrengti. Išėjus vienu nuosimninkui iš King gatvės, krautuveną palpa atremontuota, išleidiama \$453. Patalpa išnuomota moterų kirpyklai už \$80 mėn. trejiems metams. Senasis nuosimninkas mokojo \$65. — Reikalių trim krautuvenoms po \$10 į mėnesį ir vienu — \$15. Nuoma už autoaktole pakelta iš \$5 į \$6, bet automobilio skaičius nesumažėjęs. 1967 m. spalio mėn. gauta \$614.05, lapkričio mėn. — \$658.50. Prieš porą metų tais mesniais pajamos sumažėdavusios. „Deltos“ pastatas 1967 m. apytikriai davė \$29.000 pajamų. 1966 m. „Deltos“ turėjo \$21.185.24 išlaidų. Už „Deltos“ pastatą 1967 m. gruodžio mėn. turėtą \$57.000 skolos. Šerų pardavimas St. Bakšo pastangomis pelnė pagyvėjo: iki 1967 m. gruodžio 10 d. parduota 44 (common) ir 30 (preferred) šerų. — Pastarais A. Simkevičiumi, valdybion jėgo J. Kažemėkas. Baigiant posėdį, pirm. G. Palmeris pasidžiaugė padaryta LN ūkinė pažanga ir pastato vėrdams padėdijimu. J. Š.

PADEKA

Sergant ir gydančiam ligoninėje, nuosirdžiai mane užjaušė bei apklankė visa eilė bičiulių, kurie giliai atjaušė mano nelaimę. Už lankymą manęs ligoninėje ir dovanas nuosirdžiai dėkoju Onutei ir Stasiui Bakšiams, Viktorui Burdinavičienai, Mortai Pleškevičienai, Petrukei Mikuckienei, E. Budvidienei, Adelei Visockienei iš Toronto, Jonei ir Petriui Stoddard iš Tillsonburgo, Danai Borland, Onutei Juodbalienai, Julei Mečionienei, Eleonai Ridzewskai ir p. Kalinskienai.

Tamstų parodytos nuosirdumas bei prisiminimas mano skausme paliko gilų dėkingumą.

Valė Visockienė, Hamilton, Ont.

LIETUVIŲ NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO penkiasdešimtmečio sukaktį

Melburne bendromis jėgomis minės visą Viktorijos valstijos lietuvių. Iškilimėse jau sutiko dalyvauti Melburno, Albury, Geelong, Latrobe Valley ir Sale lietuvių kolonijos. Vasario 16, penktadienį, Lietuvių Namuose bus atidaryta A. Vingio ir L. Jokūbauskienės organizuojama tautinio meno paroda. Vasario 17, šeštadienį, įvyks jaunimo literatūros, dainų, muzikos ir tautinių šokių vakaras, kurio programa rūpinasi H. Statkuvienė ir A. Karazienė. Po koncertinės programos numatomi šokiai jaunimui. Vasario 18, sekmadienį, skiriamas iškilmingai minėjimo daliai. Kun. P. Vaseris pamaldoms tikis gauti Melburno katedrą. Sukakties minėjimas įvyks kurioje nors didesnėje Melburno salėje. Be paskaitos, programon yra įtrauktas literatūrų pasirodymas, solistai, instrumentalistai, chorai ir jaunimo grupių atliekami tautiniai šokiai. Daromi žygiai, kad chorų dainas ir tautinius šokus transliuotų televizija.

PAS SUŽADĖTINI Vinča Kuliešis ir Brisbane atskrido Punksio lietuvių Marija Kolytė. Jos išsikvietimas užtruko net keletą metų, nes spausdinta periodikoje. Knyga yra 216 psl., irišta į kietus viršelius, parvadinama po \$5. Pats K. Almenas, kuris už dviejų tomo romaną „Upė ir rytus, upė ir šlaure“ yra laimėjęs Lietuvių Rašytojų Draugijos premiją 1964 m., šiuo metu dar tebevyksta Lenkijoje ir ten gilina studijas.

LIETUVIŲ TEATRO FESTIVALIS, kuris kelionis progomis buvo žadėtas surengti Čikagoje, vėl organizuojamas. Šį kartą bus rodoma daugiau pastangų, negu iki šiol, nes jau rūpinasi JAV Liet. Bendruomenės Kultūros Fondas, kurio pirminku neseniai paskirtas dramų rašytojas Anatolijus Kairys. Festivali numatyta rengti 1968 m. lapkričio 27 — gruodžio 1 dienomis. Lietuvis nepriklausomybės 50 metų sukaktį atžymėti. Teatro festivalyje yra kviečiami dalyvauti visi JAV ir Kanados lietuvių teatrai.

ELEONORA (NORA) KIJAUŠKAITE, gyvenusi Čikagoje, dabar persikėlus į Phoenix, Arizonoje, davė pastangų tuo vietovės tautinių drabučių parodoje, kurioje buvo atstovaujama 40 kraštų. Ji ten vilkėjo neseniai iš Lietuvos gautus tautinius drabužius, kuriuose vyravo geltonos ir žalios spalvos. Kijauškaite žiūrovams aiškino apie Lietuvos tautinius drabužius bei jų vilkėjimą. Jos nuotrauka išsidėjo vietinis laikraštis „The Arizona Republic“.

TRUMPALIS IŠ ČIKAGOS

Kun. J. Kidyskas, SJ, besidairuojantis lietuvių tarpe Sao Paulo, Brazilijoje, trumpai viešėjo Čikagoje ir buvo apsiėstojęs Tėvų Jėzuitų vienuolyne. Gruodžio 27 d. jis išvyko atgal į Braziliją. — Čikagos Auštiesloji Liaunastinė Mokykla sausio 6 d. Jaunimo Centre rengia savo tradicinį vakarą.

SUDBURY, Ont.

AUKOS TAUTOS FONDULI Sudburio apylinkė visada buvo didelis finansinis Tautos Fondo ramstis, o 1967 m. jos suteiktos ir atsituos aukos žymiai prašoka ankstesnyms metams. Si apylinkė specialaus Tautos Fondo įgaliotinio neturi. Jo pareigas atlieka apylinkės valdyba, kurios nariai surinko: J. Bataitis \$38, J. Staškus \$38, J. Gližickas \$70, A. Bakšys \$109, ir J. Sleinius \$110; iš viso \$371. Auksų: J. Vaideičius \$20, J. Remeikis \$18, J. Zukas \$14, St. Jackus \$13; P. Venskėvičius, K. Tutinas, P. Jutelis, K. Rimas ir P. Petrenas po \$10; Vl. Juška, J. Bataitis, J. Kibickas, A. Braškys, A. Zilėnas, J. Kulnys, P. Semėžys ir A. Raškėvičius po \$8; V. Grinys, A. Sabas, K. Daunys, J. Stapšinskas, A. Mičiūnas, A. Grigutis, Kl. Sereiva, J. Jasinskas, K. Poderys, A. L. Kusiniskis, M. Pranskis ir Pr. Gustas po \$5; Pr. Griskonis ir Z. Danilevičius po \$4; J. Selinis, Vl. Skripinskas, P. Jutelis, V. Bružas, A. Gatautis, A. Valaitis, E. Sakalauskas, J. Krūčas, Br. Eidukevičius, Kl. Zukauskas, A. Jasūnas, Vl. Kriaučellūnas, K. Sviežikas, J. Vabulotas, J. Stankus, J. Gližickas, St. Krivickas, J. Kriaučellūnas, P. Mazaitis, A. Rukys, A. Strauskas, J. Valukas, J. Stoškus, A.

per advokatą gauti leidimą klubui įrengti. Išėjus vienu nuosimninkui iš King gatvės, krautuveną palpa atremontuota, išleidiama \$453. Patalpa išnuomota moterų kirpyklai už \$80 mėn.

Padėka

Mūsų Brangiausias A + A PRANUI LEMBERTUI

i Amžino Grožio Sodus Iškeliavus,

esame neužmirštamai dėkingi gerb. Šv. Kazimiero parapijos Los Angeles klebonui prel. kun. J. Kučingui ir kun. dr. P. Celišui už nepaprastai gražias religines apeigas bei jautrius pamokslus, kun. dr. A. Olšauskui už palydėjimą i kapines; muz. Br. Budriūnui už giedojimą solo ir muzikinę pamaldų dalies išpildymą; solistams — p. Deivickienei už išpildymą giesmės su a. a. poeto Pr. Lemberto žodžiais, p. p. B. ir R. Dabšiams už giedojimą gedulingų pamaldų metu, ypač už giesmę "Kad skausmas tau širdį suspaus", kurią daug kartų ir vėlonis yra solo giedojęs.

Dėkojame mieiliems draugams — poetui Bern. Brazdionui, B. Railai, St. Paltui, E. Arbul, Alb. Markevičiui už jautrius atsisveikinimo žodžius vėloniui prie taip netikėtai atsivėrusio jo kapo; karsto nešėjams — mieiliems kaimynams ir draugams — A. Daukantui, B. Railai, J. Kutrai, A. Markevičiui, M. Paškui, E. Sinkiui.

Ypatingą padėką reiškiu mūsų brangiems bičiuliams Alenai ir dr. Mykolui Deveniams, Alai Rūtai ir Edmundui Arbams už jų pagalbą ligos ir mirties skaudžiose valandose.

Knysgoj, kurią a. a. Pranas siūdomas ligoninėje skaitė, rastas poemelis, jo parašytas:

Zinau, atsilinks kartybių taurė,
kuriai išgert reikės,
užtemdys ji šviesybių saulę,
kuri jau man nepatekės.

Jo mirties vakarą, kai saulė buvo jam užgesusi, o man, žmonai, reikėjo išgerti kartybių taurę, ir mano sūnauš namus atsukėjo mudvieji raminti Devenai ir Arbai; jie padėjo ir laidotuves tvarkyti. Jiems nuosirdžiausias ačiū.

Išskirtinę padėką priklauso ir poeti Danai Mitkieni, man prašius, prieš pat gedulingas Mišias paripūnusiai rožių, kurias aš, žmona, galėjau padėti ant mano Mylimiausiojo Prano karsto, kaip paskutinę jam šioje žemėje dovaną.

Dėkingi a. a. Prano pusbroliams — Vincui ir Pranui Dovydaiciams bei jų šeimoms ir Ant. Pinkui už jų raminimą ir globą — šalia mano sūnauš — liūdnoje laidotuvių eisenoje.

Iš visos širdies dėkingi arti ir toli gyvenantiems draugams bei pažįstamiems už palydėjimą i kapines tą giedrą, saulėtą, bet liūdną dieną, už gausias šv. Mišias, už gėles, labiausiai — už aukas a. a. Prano Lemberto paskutinės poezijos knygos išleidimui, už telegramas, laiškus, užuojautas, už straipsnius, kuriuose a. a. Praną paminėjo ar pamėnė.

Niekados bus mums neužmirštas brangiausias mūsų Pranas, kuris jau miega amžinai po Kalifornijos dangum, užbertas žiupsneliu Lietuvos žemės. Mielai visada bus mums visi draugai, kurie Praną gerbė ir mylėjo, kurie jo, išėjusio i Amžinybės Sodus, drauge su mumis neužmirš.

Išėikis ramiai, mūsų Mylimasis, mūsų Gerasis Vyre ir Tėve, niekad, niekad neužmirštas, gyvas mūsų širdyse.

Žmona Monika Lembertienė,
Sūnus Vitalis Lembertas su žmona
ir anūkėlės Andrutė ir Brigitėlė

Cikagos lietuviai masiniame susirinkime aptaria šv. Kazimiero kapinių reikalus. Kapinės yra įsteigtos lietuvių, bet pastaraisiais metais jų administravimas perėjo i arkivyskupijos kūrijos rankas. Lietuviai reiškia nepasitenkinimą dėl panaikinimo senųjų laidojimo papročių ir prašo grąžinti lietuviškąjį kapinių pavadinimą.

Kas yra Better Business Bureau?

Tai nepriklausoma nepelno korporacija, remiama verslo imonių, tarnaujanti verslo ir visuomenės interesams.

Ką biuras veikia?

Jis tiria prekių reklamas, patarnavimų pasiūlas ir vertybių popierių pardavimą; teikia verslo informacijas, apsaugoja verslo imones ir visuomenę nuo apgaulingų pinklių, šantažo ir suktybių; atkreipia verslo vadybės dėmesį i klientų skundus; padeda atstatyti geros valios bendradarbiavimą; remia tinkamai informuojančių reklamų bei pardavimo praktiką. Biuras reikalauja savitvarkos, kiek tai liečia netinkamas reklamas ir pardavimą. Tuo būdu jis mažina valdžios įstatymų reikalingumą, kuris būtų žalingas visai verslo bendruomenei. Taip pat biuras padeda ugdyti gerą valią ir visuomenės pasitikėjimą.

Kam jis reikalingas?

Biuras yra vienintelė tos rūšies įstaiga, remiama verslo imonių ir skirta Toronto 2 milijonų gyventojų apsaugoti. Visuomenės bendradarbiavimo dėka, ryšium su teisingais skundais ir laisvai teikiama informacija apie verslo ir reklamų praktiką, biuras gali sudaryti faktinės informacijos

Skaičiai kalba

Kanadoje, JAV, Meksikoje, Portorikoje, Venecueloje ir Izraelyje yra daugiau kaip 135 biuro įstaigos. Kiekviena įstaiga yra sukaupusi daug informacijos ir turi plačius šaltinius. Žiniomis keičiamasi reguliariai — pranešimai teikiami kiekvienai biuro įstaigai bei jos paklausėjams apie firmas ir verslo pasiūlymus verslo rajonuose.

Biuro įstaigos kasmet atsako i 3 milijonus verslo imonių ar viešų paklausimų. Kiekvienais metais biuro įstaigos atkreipia dėmesį i 40.000 taisytinų reklamų turinį, išplatina virš 6 mil. egz. biuletenių ir atsišaukimų.

Biuro įstaigos dalyvauja 3000 radijo ir televizijos programų ir paruošia 40.000 trumpų pranešimų. Tuo būdu jos teikia informacinę paramą verslo žmoniems ir visuomenei.

Apie 150.000 atsakingų įvairaus verslo firmų parūpina lėšas šiam darbui vykdyti.

Kas vadovauja biurui?

Dvidešimties verslininkų taryba, išrinkta iš narių tarpo, nustato veiklos planą. Tarybos nariai reguliariai dalyvauja mėnesiniuose posėdžiuose ir už darbą negauna jokio atlyginimo. Biuro įstaigoje dirba labai patyrę tarnautojai, turį ilgą verslo praktiką ir pajėgiantys spręsti įvairias problemas.

Toronto biuro įstaiga yra narys Association of Better Business Bureaus International, Inc., sąjungos, kuri bendradarbiauja su daugiau kaip 1000 mažesnių miestų "Chambers of Commerce".

Better Business biuro nariai yra įvairūs verslininkai — fabrikantai, urmininkai, mažmenų prekybininkai ir t.t. Kiekviena įstaiga verslo šaka turi prisiimti atsakomybę už pašalinimą blogų verslo reiškinų, kurie iškyla vienoj ar kitoj vietovėj.

(Biuro adresas Toronto: Better Business Bureau of Metropolitan Toronto 1, Ont. Tel. 363-3283).

St. D.

Mirus mano mylimam vyrui ir mūsų tėveliui

Jurgini Lorencui,

nuliūdimo valandose sulaukėm nuosirdžios užuojautos, už kurią esame giliai dėkingos. Taipgi dėkojame už gėles ir palydėjimą i kapines. Ypatingą padėką reiškiamo kunigui A. Žilinskiui už raminančius žodžius.

Nuliūdusios ir visiems dėkingos —

A. Lorencienė ir dukterys

PADEKA

Mirus mūsų Tėveliui Lietuvoje, mus užjautusiems žodžiu ir per spaudą, tariame nuosirdų ačiū —

Magdalena Mikalonienė

Bronius, Petras, Juozas, Sigita, Justina Raškauskai

DELHI, ONT.

PADEKA

Nuosirdžią padėką reiškiamo už mums suruoštą paminėjimą mūsų 25 metų vedybinio gyvenimo.

Dėkojame rengėjoms: M. Rudokienei, J. Augustinavičienei, M. Ozolienai ir D. Bartulienai.

Dėkojame už gražius žodžius ir linkėjimus: kun. dr. J. Gutauskui, Delhi šaulių kuopos pirm. S. Jakubickui, L. K. Motery Dr. Jos pirm. J. Žiogienei ir kaimynui P. Augačiui.

Dėkojame už atskiras dovanas Delhi kuopos šauliams ir Edoeno medžiotų klubui.

Dėkojame visiems už brangias dovanas ir taip gausiai dalyvavusiems pobuvyje: p.p. Beržiniams, Augačiams, J. Kežinaičiui, Bartuliams, Ozolams, J. Rudokams, I. Augustinavičiams, Vitkauskams, Bikams, Skodienai, Stradomskiams, Sukaičiams,

P. Vaitkams, Jakaičiams, Dudorkoms, J. Vaitkui, S. Skudai, L. Pukienai, Sedukiams, Savickams, A. Mažeikai, Tamašauskams, Stroliams, Nemurams, Vindašiams, Rimkams, Kairiams, Laureckams, Pr. Kaziukoniui, Bakiūnienai, Treigiams, Siurnoms, Šimučiams, Agurkams, Pranskevičienei, J. Vertelkai, Ambraziejams, M. Račiui, Mateliams, Gurdikiams, Lapėnams, Vyšniauskams, Reksčiams, Rušinskams, Skrebutėnui, Balčiūnams, Kipp Laur, Lukšiams, Liutkams, Schulcams, Galdikams, Diršems, Grincevičiams, A. Augustinavičiui, A. Budreikai, Vilkiei, Jonėkom, Ratavičiams, Žilvičiams, Mačiuliams, Guleckams, Rugieniams, Jakubickams, Jurėnams, Balaišiams, Pečiuliams, Olekom, Žiogams.

Ačiū visiems —

A. ir B. Rudekai

NELIETUVIŲ VAIKŲ LAISKAI

"The Globe and Mail" žurnalistas Richard J. Needham parinko ir paskelbė visą eilę vaikų atsakymų i klausimą, ką jie norėtų gauti iš Kalėdų senelio?

DIDI HERMAN, 6 metų, iš Wiltowdale: "Ko aš labiausiai norėčiau gauti Kalėdoms? Tokią lėlę, kuri galėtų daryti viską: atidaryti ir uždaryti duris, būti mandagiai visiems. Norėčiau padaryti visa, ko aš dar negaliu padaryti..."

ELIZABETH GILBERT, 13 m., iš Toronto: "Kalėdų eglutės, briliantinės šviesos! O, Kalėdų seneli! Kaip aš norėčiau mokėti ir galėti išsireikšti visam pasauliui, ką šis šventų Kalėdų metas reiškia man ir jiems! Tai yra labai specialus metų laikotarpis! Vaikai ir paaugusieji čiaofia lodu, kiti spoko i dekoracijas, i būrį vaikų giedančių Kalėdų giesmes! Mielai žveigti i mažųjų veidėlius, i jų akis, i žveigti i Kalėdų senelio veidą. Visa tai suteikia man ypatingai patiklų jausmą. Ko aš norėčiau šiu šv. Kalėdų metu? Kad kiekvienais metais galėčiau pajusti tokią Kalėdų nuotaiką, kaip šiemet."

NANCY HAMILTON, 9 m., iš Otavos: "Aš norėčiau gauti skunkę, nes mano broliukas dar negali sumedžioti tokio gražaus žvėrelio, o aš turiu žvėrį namelį, kuris, deja, lig šiol tebėra tuščias."

PATRICK SCANLON, 8 m., iš Westono: "Kalėdoms aš norėčiau gau-

ti kupranugarį. Tada galėčiau joti atsisėdęs tarp jo dviejų kuprų, tarytum augštų kalnų. Gal tada nuėjčiau ir i Arabijos dykumas, Egiptan ir kitur.

Užlipti ant kupranugario turėčiau kopėteles. Kupranugarį grūdychiau vandeniu, šerčiau šiaudais ir daržovėmis..."

RONNIE NASH, 7 m., iš Westono: "Norėčiau pasidaryti tokiu, kaip skrajojanti lėktuvė, ir nusikristi i didžiulę augštamą, pasiekti ir ištirti mėnulį bei kitas planetas. Tai būtų man didžiausia ir maloniausia dovana."

PAMELA HOULE, 11 m., iš Burlingtono: "Aš labiausiai norėčiau tautos žemėlį. Jeigu dabar vykstantieji karai nesustos, gali greit ateiti laikas, kad vėl kariaus ištisas pasaulis. Tai, kaip Kalėdų šventę dovaną, man būtų maloniausia taika ir ramybė visoje žemėje, tarp visų žmonių. Norėčiau, kad visi tarpusavy susitaikintų ir būtų draugai, be pykčio, keršto ir karų."

Pr. Alš. RED. PASTABA. Kalėdos — Kristaus gimtadienis. Gailla, kad nė vienas laiško rašytojas neužsimena apie Kristų, be kurio nebūtų ir Kalėdų. Iš minėtų laišku atrodo, kad Kalėdos tėra Kalėdų senelio šventė, kurioje dalinamos dovanos. Iš tikrųjų gi Kalėdų senelis tėra šventės pajavrinimas.

TORONTO ŠVIETIMO VADYBA

ANGLŲ KALBOS PAGRINDAI

VAKARINIAI KURSAI NAUJIESIEMS KANADIECIAMS

Sausio 3 — kovo 14; 7.30 v.v. — 9.30 v.v.

Specialios klasės pradedantiems KENT SENIOR ir kitose mokyklose.

MOKYKLOS

Keturi vakarus — pirmadienį, antradienį, trečiadienį, ketvirtadienį

Bickford Park High School, 777 Bloor St. West

Bloor Collegiate Institute, 1141 Bloor St. West

Eastern High School of Commerce, 16 Phin Avenue

Givins Public School, 49 Givins Street

Kent Senior Public School, 112 Lippincott Street

Antradienį ir ketvirtadienį

Winona Drive Public School, 101 Winona Drive

Pirmadienį ir trečiadienį

Central High School of Commerce, 570 Shaw Street

Hughes Public School, 117 Caledonia Road

North Toronto Collegiate Institute, 17 Broadway Avenue

Oakwood Collegiate Institute, 591 St. Clair Avenue West

Orde Street Public School, 18 Orde Street

Parkdale Collegiate Institute, 209 Jameson Avenue

Parkway Vocational School, 1 Danforth Avenue

Ryerson Public School, 190 Grange Avenue

Western Technical - Commercial School, 125 Evelyn Crescent

Naujos klasės Essex Public School, 98 Essex Street

Mokiniai gali registruotis nuo sausio 3 dienos

Visos mokyklos išsina mokslo programas, paruošiančias aštunto skyriaus pažymėjimui gauti.

Vyresniųjų bei pažengusių klasių lankytojai, pasibaigus pavasario semestrai, galės raštu laikyti egzaminus iš anglų kalbos (English composition) X ir (arba) XII skyriaus programos.

Dieniniai kursai suaugusiems 9.00 v. r. — 3.30 v. p. p. nuo pirmadienio iki penktadienio Y.M.H.A. (Bloor — Spadina gatvių kampas).

NEMOKAMA

WILLIAM P. ROSS, pirmininkas

GRAHAM M. GORE, švietimo direktorius

Vienintelė Lietuviška Toronto PARKDALE B-A

SERVICE CENTRE benzino stotis 1181 Queen St. W., (prie Gladstone). Tel. 535-9468

Benzinas, alyvos keltimas, tepimas, padangos, baterijos ir t. t. Automobilų vilkimas (towing). Autovėžmių taisymas, elektrinis (Allen Scop) patikrinimas.

Po darbo valandų skambanti tel. RO 6-8503.

Kiekvieno mėnesio pirmą savaitę (sausio 2—9) atidaryta vieša parą — 24 valandas.

H.I.R.B.

Health Insurance Registration Board

Jeigu priklausote Ontario Medical Services Insurance (OMSIP) draudos planui ar Ontario Hospital Insurance (OHI), netrukus išgirsite apie Health Insurance Registration Board — HIRB (Sveikatos Draudos Registracijos Taryba).

Sveikatos Draudos Registracijos Taryba yra Ontario provincijos įsteigta apjungti abiem draudos įstaigom — OMSIP ir Ontario Hospital Insurance. HIRB bus centrinė registracijos įstaiga, kuri tvarkys įrašus, sąskaitas, draudos mokesčių rinkimą, atsakys i pasiteiravimus apie Ontario gydytojų ir ligoninių draudos planus.

OMSIP bei Ontario Hospital Insurance ir toliau tęs ligšiolinę draudą. Skirtumas dabar bus tik tas, kad nuo dabar, kai pamatysite HIRB, žinosite, kad tai Sveikatos Draudos Registracijos Taryba, kuri Jums patarnaus Ontario sveikatos draudos planų vardu.

Jeigu jums iškiltų klausimų apie provincijos sveikatos draudos registraciją ar įmokas, prašome rašyti:

Health Insurance Registration Board

2195 Yonge Street, Toronto 7

GOVERNMENT OF ONTARIO

Hon. JOHN P. ROBERTS, Prime Minister

Ko trūko Lietuvos artojams?

J. Dauparo knyga "Žemės ūkio švietimas" / IGN. ANDRASJONAS

Lietuviškų knygų rinkoje pasirodė dr. Juozo Dauparo studija "Žemės ūkio švietimas". Tai kruopščiai surinkta medžiaga apie žemės ūkio švietimo kilmę, jo vystymosi istoriją ir atliktą švietimo darbą ugdant ūkininko profesinį pasirengimą ir jo valstybinę samonę savo kilmės kraštui, jo žmonėms ir tų pareigų supratimą, kurio labai reikalingas ūkininko darbas.

Sios knygos autorius yra kilęs iš šiaurės Lietuvos, iš tos derlingos apylinkės, kuri yra pasižymėjusi ne tik žemės derlingumu, bet ir šviesaus proto inteligentių gausumu. Šis šiaurinės Lietuvos kampelis priklauso pirmajam pasauliniam karui davė brolius Vileišius, poetą Mykolą Seičių-Dagilį, rašytoją-literatūros kritiką ir jaunimo auklėtoją Julijoną Lindę-Dobilą, vyskupą Kazimierą Paltaroką, prof. inž. garbės daktarą Joną Simoliūną, išista eilę kunigų ir šiaip visuomenės veikėjų. Nepriklausomos Lietuvos laikotarpyje šis apylinkės pasipuošęs kalbininku Petru Butėnu, literatūros istoriku prof. dr. Vincu Maciūnu, poetu-rašytoju dr. Alfonsu Sešplaukiu-Tyruoliu, prof. Jonu Paltaroku ir kt.

Dr. Juozas Dauparas Vytauto Didžiojo Universitete Kaune yra išsklausęs humanitarinių mokslų fakultete įvairių literatūros ir istorijos kursų, Žemės ūkio Akademijoje Dotnuvoje baigęs agronomijos mokslus ir ten pat už parašytą ir apgintą diplominį darbą gavęs diplomuoto agronomo - ekonomisto vardą. 1939 m. Vienos Augštoji Žemės ūkio Kultūros Mokykla už parašytą mokslinį darbą "Probleme des landwirtschaftlichen Bildungswesens in einem Bauernstaat und das landwirtschaftliche Bildungswesen in Litauen" jam suteikė agronomijos mokslų daktaro laipsnį.

Žemės ūkio švietimo studija, kurią yra parašęs ir 1967 m. išleides, iš autorius dr. J. Dauparo pareikalavo apie 3000 darbo valandų ir apie \$3500 iš jo kišenės, nes kitaip ji nebūtų galėjusi išvysti dienos šviesos.

Kai Lietuvos žemę užliejo raudonoji lava, subyrėjo mūsų valstybės pagrindai. Lietuvos žmonės ir stipriausias mūsų tautos kamienas ūkininkai tapo palikti neaiškiam rytojui. Ir kai po tos mūsų tautą ištikusios nelaimės pradėjome atsipeikėti, kai kurie iškilni asmenys pradėjo rašyti savo atsiminimus ir juose kelti mūsų anuo metu vadovaujančių asmenų padarytus klaidas. Šios knygos autorius pasirodė kaip kitas. Jis pasiryžė analizuoti problemą mokslinio darbo pagrindu. Kaip jis knygos pradžioje sako: "Dėkingas būnu — mylimai tėvynei Lietuvai." Vadinasi, autorius pasi-

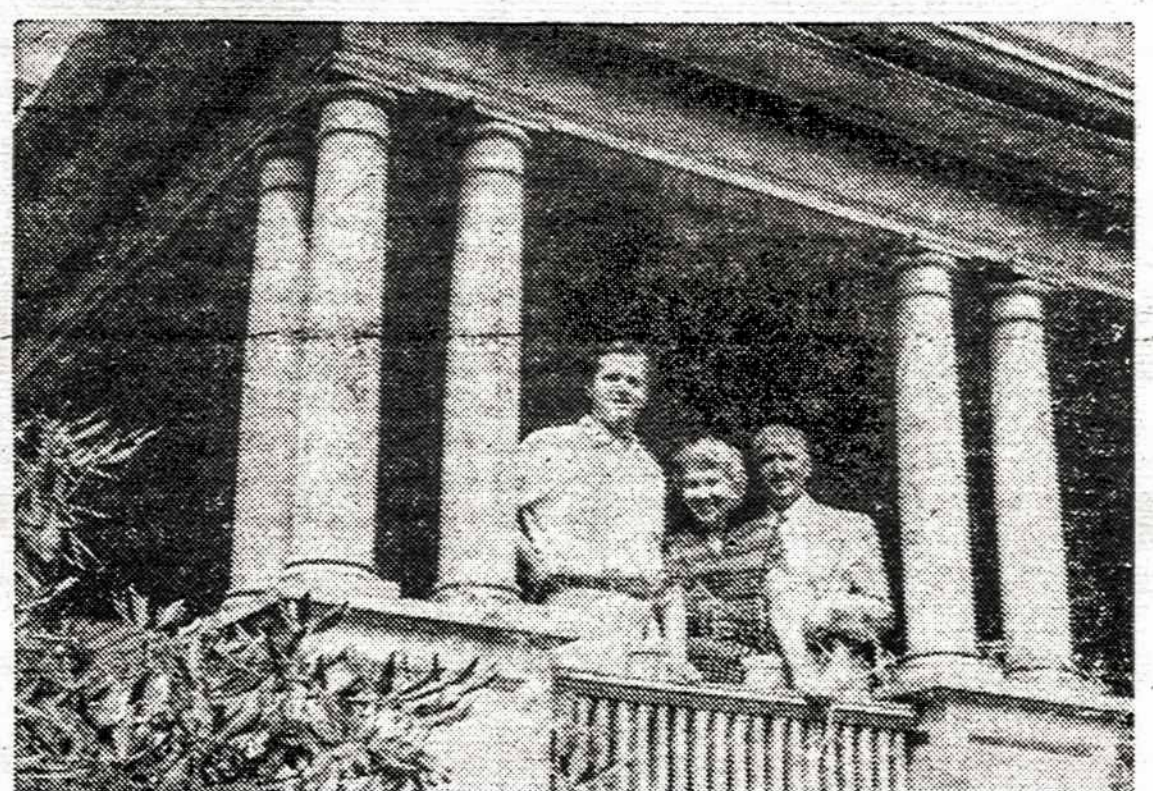
ryžo atskleisti tas mūsų tėvų artojų, Lietuvos ūkininkų luomo problemas, kurių sprendimui yra pasitelkę mūsų tautos praeities gyvybės problema, jos priskelimo aušra-laisvė ir tas tragis kas mūsų tautos likimas prarandant laisvę ir žengiant tautai ir ūkininkų luomui į okupanto vergijos kalėjimą. Tos tragiškai graudžios dramos atomazgoje sunkiam likimui atiduotas Lietuvos žemdirbys-artojas, tas lietuvių tautos atrama, kuri amžių gludumoje išsaugojo lietuvių kalbą, tautos gyvybės samonę, nuo visokių pavojų apgynė tautos garbę ir tautos sielos kultūrinę didybę.

Ypatingą mano dėmesį atkreipė šis autorius teigimas: "Šviesus, profesinis požiūris ir valstybinis bei pilietinis atžvilgis išauklėtas ūkininkas, naudodamas savo žinias ir sugebėjimus moderniai ir racionaliai ūkininkaudamas, efektyviai kels žemės ūkio derlingumą ir našumą ir tuo pačiu visos šalies ir ypač žemės ūkio krašto ekonominę ir politinę gerovę. Todėl kiekvienoje valstybėje, o ypač žemės ūkio krašte, profesinis ūkininkų švietimas ir valstybinis pilietinis auklėjimas yra būtinas" (32 ps.). Ir kitoje vietoje autorius, analizuodamas žemės ūkio švietimo problemą apimtį, pripažįsta, kad iš dalies trūko Z. Ū. Akademijoje ir valstybinio, ir pilietinio auklėjimo. Buvo pamirštama, kad kiekvienas agronomas, dirbdamas savo specialybėje, kartu dirbo ir mokytojo, auklėtojo darbus, jaunų charakterių ir visuomenės opinių formuotojų darbą (265-266 ps.). Šiam autoriaus teigimui paliustruoti tinkamų argumentų būtų galima rasti nepriklausomos Lietuvos Z. Ū. Akademijos kasdieninėje praktikoje. Dar ir čia JAV-se ir Kanadoje yra gyvų liudininkų, kurie galėtų patvirtinti, kaip ir kas išsklaido tam tikrais momentais raudonas vėliavas. Tačiau jei knygos auto-

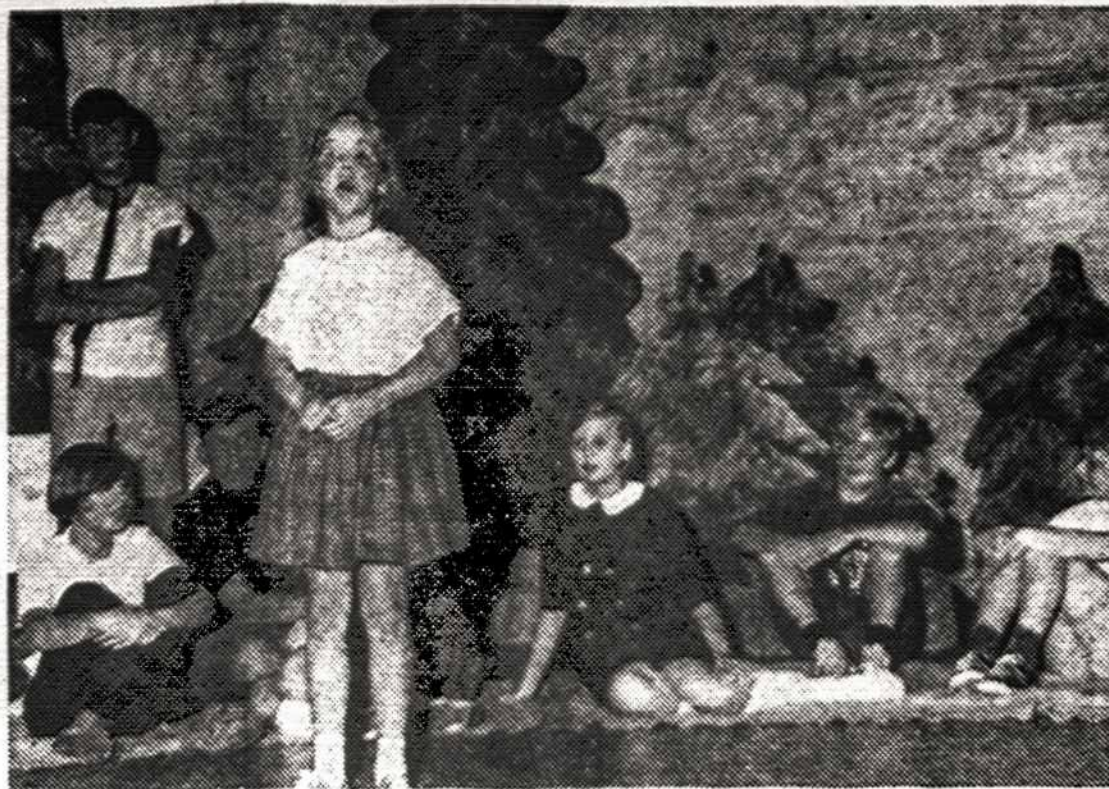
rius pažymėjo, kad Z. Ū. Akademijoje trūko valstybinio ir pilietinio auklėjimo, būtų galima pažymėti, kad jo trūko ir kitose žemės ūkio mokyklose. O tai atsitiko dėlto, kad ano meto dalis žemės ūkio mokslo specialistų per daug buvo susizavėję iš rytų bejaučiai žemės ūkio socialinio teisingumo "šviesa". Bet už šio fakto pažymėjimą negalima autoriui priskirti "totalitarinio patrijotizmo" skleidėjo titulo. Čia autorius pasielgė kaip tikras ir nemeluojantis patrijotinis nusiteikimas savo krašto mylintis žemės ūkio specialistas. Apie šias autorius gražias intencijas leisime kalbėti kitiems šią knygą perskačiusiems specialistams-auklėtojams.

Štai ilgametis žemės ūkio mokyklų mokytojas, direktorius dipl. agr. Antanas Nasvytis rašo: "Esu maloniai nustebintas Jūsų svariu įnašu į žemės ūkio švietimą bendrai ir mūsų laisvosios tėvynės išskirtinai. Šiuo darbu Jūs sukūrėte nenykstantį paminklą — tiek sau, tiek Lietuvos žemės ūkio švietimui. Darbas monumentalus ir didelio kruopštumo vaisingas. Visa širdimi esu dėkingas Jums, brangus kolega, už Jūsų ilgametes pastangas sukaupti medžiagą apie mūsų ž. ū. mokyklas, kuriose man asmeniškai per trumpą nepriklausomybės laikotarpį teko darbuotis išties devyniošiu metų. Malonu stebėti sodybas Jūsų taip gražiai išleistoje simbolikos spalvos irsiame knygoje, kurių pastogėje praleidau produktiausias ir viltingiausias dienas ir naktis..."

Prasmingas šios knygos vertinimo mintis pažėrė dr. Antanas Rukša. Jis rašo: "Negaliu atsisakyti ir atsigerėti Tamstos nepaprastai vertingų kūrinių. Ši knyga liudys amžiams apie tikrą, dokumentuotą, nepriklausomos Lietuvos žemės ūkio ir jo švietimo pažangą... Mūsų laimei, Tamsta laiku suskaiči rinktį svarbią statistinę medžiagą, sėkmingai ją išsaugojai ir savo patvartui ryžtingumu tesėjai darbą iki galo."

Iš dešinės į kairę: a. a. Pranas Lembertas, Monika Lembertienė, vėlionės žmona, ir Vitalis — sūnus

Toronto Maironio šeštadienies mokyklos mokiniai Kalėdų progą voidina K. Kaknevičiaus paruoštą scenos vaizdėlį "Stovyklavietė". Prisikėlimo salėje

Atsiūsta paminėti

Vladas Slaitas, 34 EILERASČIAI, išleido Juozas Kapočius, viršelį piešė — Paulius Jurkus. So. Boston, Mass. 02127, 361 W. Broadway, Lietuvių enciklopedija. 1967 m., 44 ps. Kaina \$150.

Sesuo Margarita Jurgita Saulaitė, KAI MES NUTYLAM. Eilėraščių, išleido Immaculata Press, Putnam, Conn. Viršelį Uosio Juodvalčio. 1967 m., 86 ps.

Stasys Yla, KŪČIOS. Prasmė. Simboliai. Mados. Immaculata Press, Putnam, Conn. 06260. 20 ps. 1918 — 1968. Seninis kalendorius.

BRANGIAUSIAJAM IŠVYKUS...

Myli, kenti, Miela Monyte, Ir vietos niekur nerandi... Ant Karsto rožės jau nuvyto, O dega jos Tavo širdy.

O troškai tiek nežad turėti — Tik žvilgsnio Mylimo akių; Su Juo ir džiaugtis, ir liūdnėti, Ir eiti, ir žengti vartų sykiu.

Dar nebaigti nupint vainikai Nuskendo gailėsio slėny... O širdžiai — elgetai beliko Prisiminimai tik vieni.

Aš nerandu paguodai žodžių, Kai skausmo juovė taip gilū... Šventa viltis Tavo teguodžia Pranelis ten, tarp Angelių.

DANA MICKUTE-MITKIENĖ 1967. XII 5, Los Angeles

Poetas Bernardas Brazdionis skaito savo poeziją kultūros kongrese Čikagoje

VILNIUS LIETUVIŲ DAINOSE

GRAŽINA KRIVICKIENĖ

Autorė yra paruošusi leidinį apie Vilnių lietuvių liaudies dainose. Leidinys jau spausdintuve ir neužilgo pasirodys viešumoje. Autoriui sutikus, čia pateikiame įvadinę pratarę, kurioje išryškėja Vilnius kaip neatskiriama mūsų Lietuva suaugęs centras. Antraštės — "T2" redakcijos.

Nuo pat savo kūdikystės girdėdau dainuojamas liaudies dainas, sekamas pasakas, kuriose buvo minimas ir Vilnius. Tačiau tos dainos ir patsai Vilnius man suteikė dar gilesnę prasmę nuo 1920 metų, kai pastebėjau savo tėvus besisieliojančius dėl prarastos sostinės. Mano motina, išgirdusi spalio 9 dienos liūdną žinią, per ašaras kalbėjo: "Dabar, kai Lietuva atgavo laisvę, lenkai išplėšė Lietuvos širdį, užgrobė Lietuvos sostinę Vilnių". Tas "išplėstos širdies" skausmas maniję pasiliko.

Laikas bėgo. Atėjo karas. Lietuva tapo svetimųjų okupuota. Su šeima pasitraukėme iš Lietuvos. Pagaliau 1950 metais atvykome į Jungtines Amerikos Valstybes. Ir čia, tebegyvendama Vilnius mintimis, pradėjau rinkti lietuvių liaudies dainas, minintįs Vilnių. Surinkau jų apie tris šimtus. Dalį jų dainų teko atimti dėl neįdomaus turinio, atsisakau skolinio iš kaimyninių tautų ar dėl kitų panašių priežasčių. Rinkinyje pasiliko 197 dainos, suskirstytos į aštuonis skyrius: karo ir istorinės, mergelės ir bernelio, vestuvinės, šeimos darbo, metinių švenčių, humoristinės ir įvairios kitos. Jos yra paimitos daugiausia iš ankščiau spausdintų leidinių. Kaikuriuos iš jų yra nepilni, ypač paimitos iš J. Basanavičiaus paskelbtųjų. Negaledama surasti jų pirmykščio šaltinio visai dainai atstatyti, duodu tokią, kokia esu radusi. Aštuonis dar nepaskelbtus, gautus iš dr. J. Balio ir jau mirusio dainų rinkėjo J. Būgos. Jos užrašytos JAV apie 1948-1950 metus. Yra ir mano motinos dainuotų

dainų. Iš daugia paplitusių dainų duodu po du ar daugiau variantų, kurie dainos raidą geriau parodo, papildo.

Tenka pastebėti, kad beveik trečdalis dainų, patekusių į šį rinkinį, buvo užrašytos Sūdovoje (Suvalkijoje) ar čia Amerikoje, taip pat iš Lietuvos srities kilusių žmonių.

Basanavičiaus pėdomis

Visose šio rinkinio dainose minimas Vilnius. Tačiau yra žinoma nemaža tokių pat dainų variantų, kur Vilniaus vietoje įterpiama Ryga, Tilžė ar kuris kitas miestas. Pasitaiko, kad toje pačioje dainoje minimos dvi vietovės, pvz. "Tavo brolelis Vilniaus miestely, Rygos laukely", arba vėl humoristinėse darbo dainose nurodoma, kad staklių dalyse esančios įvairiose miestuose: Vilniuje, Kaune, Sūdovoje ir kt.

Kartais atrodo, kad Vilnius dainos kūrėjo tik šiaip sau pripuoliamas buvo dainon idėtas, norint pabrėžti, kad kalbama apie didelį, puikų miestą, bet kartais dainoje ir konkrečiai nurodoma apdainuojamojo įvykio vieta — Vilnius. Šiaip ar taip, bet šiose liaudies dainose atspindi buvusieji karai, sunkūs mūsų tautos likimas nuo pat senųjų ligi šių dienų, o ypač kasdieninis lietuvių gyvenimas.

J. Basanavičius savo straipsnyje "Vilnius lietuvių dainose", rašydamas beveik prieš pusę šimtmečio, atkreipė tautiečių dėmesį į visoje Lietuvoje paplitusias dainas, minintįs Vilnių, pavaizduodamas Vilniaus svarbą dainų

ištraukomis. Tam tikra prasme ir aš norėčiau prisilaikyti tos minties. Tačiau tikrasis mano šio rinkinio tikslas yra, kad sekančių kartų skaitytojai, ypač gyvenantieji toli nuo savo tėvynės, pajautų, kaip Vilnius yra įaugęs į lietuvių dainų kūrėjo ir dainininkų širdis. Jose minimi paprastai žemės artojai, motulės senglavės, seselės lelijėlės ir broleliai dobilėliai yra tiek sutapę su apdainuojamąja aplinka, kaip ir su pačiu Vilniumi. Be to, norėčiau dar paryškinti kaikiuriuos dainų brožius, iškeliančius Vilniaus vardą, kad skaitytojai atkreiptų dėmesį į tai, kaip ir kokiose dainose minimas Vilnius. Jis, tartum dainų girtakioje juostoje, suspindi vis kitokiomis varšomis atskiros dainų rūšyse.

Atsispindi praeitis

Karo ir istorinės Vilnių minčiųose lietuvių liaudies dainose atsispindi įvairūs Lietuvos istorijos laikotarpiai. Didžiausia šio rinkinio dainų dalis todėl ir pateko į šį skyrį. Tačiau kai kurios dainos, įtrauktos į karo ir istorinių dainų skyrį, taip pat galėtų būti priskirtos prie mergelės ir bernelio ar šeimos dainų, nes jose greta kareivio dainos bei išgyvenimų plačiai išryškinti motinos, sūnaus pergyvenimai ar mergelės netekimas. Mergelės ir bernelio skyriuje daina, kur mergelė su kareiviais kalbasi žiedą derėdama, galėtų būti priskirta ir prie karo dainų.

Senosios karo ir istorinės dainos jautriai apdainuoja sodžiaus bernelio, besiruošiančio joti į Vilnių tėvynės ginti, ir šeimos pergyvenimus. Seselės, belaukdamos sugrįžtančio brolio, "stiklo langelių pražiūrė, kalne duobelės išstovė". Tačiau jaunomis žūsta orie Vilniaus, ir jis iškilingai laidojamas Vilniaus kaimelyje ar Vilniaus bažnyčio-

je. Saulė, jo gedėdama, devynis rytus neužteka. Kario mirtis įprasminama:

Kur kraujas bėgo, Rožė pražydė, Kur galva lėkė, Zemčiūgai blizga.

Vilnių randame ir graudžiose caristinių laikų rekrutinėse dainose. Jose vaizduojama, kaip tas pat bernelis yra svetimųjų gaudomas. Jam brutaliai uždedami ant rankų ir kojų pančiai. Taip jis vėžamas į Vilnių (ar kitus rekrutų surinkimo centrus), o vėliau išsiunčiamas toli nuo savo krašto tarnauti ilgus metus svetimoje rusų kariuomenėje. Vienoje dainoje minimas net kareivių plakimas "žaliomis lazdelėmis":

Po kožno kirtimo kraujas tekėjo, Po baltom kojelėm žemė drebojo, Vilniaus ilyčios krauju žydėjo.

Todėl neretai:

Vilniaus miestas brukavotas, Mūs broliukų išvaikšiotas, Ašarėlėm išmazgotas.

Svetimųjų valdomas lietuvis savoje žemėje buvo pačias nedientas. Priepaudo, smurtas, draudžiamoji lietuviška spauda darė jo gyvenimą vargiai bėpakeičiamą. Lietuvių liaudis prisidėjo prie lietuvių lenkų bajorijos ruošiamos sukilimo prieš rusus. To sukilimo motyvų yra patekusių ir į dainas, kuriose minimas Vilnius.

Pagaliau, po pirmojo pasaulinio karo (1918), Vilniuje pakelbama atkuriamos Lietuvos valstybės nepriklausomybės su šio senąja sostine Vilniumi. Tačiau dar jauną, silpną, tik po karo audrą iš griuvėsių atstatanti valstybė išrinkta nauja nelaimė — kaimynai lenkai užima Vilnių. Per liaudies dainas lietuvis ne tik skundžiasi, bet reiškia ir savo pasiryžimą kovoti ir atgauti prarastą sostinę. Į senąsias karo dainas įpinami Vilniaus vadavimo šūkiai arba liaudies skuriamos naujos dainos

tokiais pat motyvais.

Prasidėjus antrajam pasauliniam karui, Lietuva tampa sovietinės Rusijos auka. Pro geležinę uždangą prasiveržia kovojančių partizanų dainos, kur Vilniaus išvadavimas rišamas su viso krašto išlaisvinimu.

Vilnius — centras

Nekartą šeimos, vestuvių ir kitų rūšių liaudies dainose pabrėžiama, kad kaikiurie daktai yra įsigyti Vilniuje, tuo lyg norima pažymėti jų ypatingą vertę. Dėlto pvz. tėvelis važiuoja į šaunų Vilniaus miestą dukrelei suknelti pirkti, broleliai grabelio daryti ar pirkti; Vilniuje bernelis mergelei dovaneles perka; brangios rūtų sėklėlės taip pat iš Vilniaus pargabamos; ten ir medžiotojai savo laimikį veža parduoti. Dainose taip pat nurodoma, kad Vilniuje spausdinami laikraščiai ir iš Vilniaus studentų sužinomos įvairios naujienos. Be to, kartais iš Vilniaus pas mergele jaunikis ar piršlys atvažiuoja ar bernelis mergele iš Vilniaus pasirenkia. Vilniuje yra graži merginų, bet sodžiaus vaikių miestietės nėra idealizuojamos, nes Vilniaus mergelės esančios mažadarbės, didžiakalbės, o kaimo, priešingai, mažakalbės, didžiadarbės. Tačiau randame šiose dainose ir vaitaitę, ne prasižėję, Vilniaus daržę beskinančią rūtas, besikalbančią su lenkų ponais, ir naršų brolelį, išskirtų Vilniaus vaikelį, kuris buvęs "Kaip ponaitėlis, baltos rankelės, kaip pusnūželis".

Gerieji amatininkai taip pat randami Vilniuje. Ligi šių dienų išlikusiose vestuvinėse kraivėžių dainose broleliai yra prašomi atsargiai vežti jaunosios kraitelį, nes jei nudaužys skrynios pakojėles, tai nepataisys be Vilniaus kalvelio, o jei išbarstys baltasias drobeles, tai reikės samdyti iš Vilniaus audėjų jį išausti.

(Bus daugiau)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

MENO DRAUGLOS "SĄTRIA"

Čikagoje surengtame prof. V. Mykolaitio-Putino minėjimo meninę programą dalį atliko jaunieji sątrijiečiai — V. Aistytė, E. Bradūnaitė, R. Zailskas ir J. Bradūnas, paskaitė vėlionės kūrinių ištraukų. Simpoziume dalyvavo jo buvę studentai — V. Ramonas, A. Skrupskelienė, J. Svabaitė, K. Bradūnas, o jų mintis papildė šio vakaro dalyviai — A. Janauskaitė, prof. B. Vitkus ir kun. J. Prunskis. Iš Vilniaus gautos plokštelės dėka buvo išgirstas ir paties Putino balsas.

DAIL. ALEKSANDRA VITKAUS-KAITĖ-MERKER

ruošiasi grupinei parodai, kurią sausio 21 — vasario 3 d.d. Naujosios Meksikos universitete, N. M., rengia Modern Artist Guild. Ji išstatys 22 akvareles, jų tarpe tris lietuviškais motyvais — lietuvių su kanklėmis, lietuviškas koplyčias ir pagal L. Andriekaus eilėraščių sukurta naktigone.

NAUJOJI KATALIKŲ ENCIKLOPEDIJA

(New Catholic Encyclopedia), išleista McGraw-Hill leidyklos, turinčios skyrius Niujorke, St. Louis, San Francisco, Toronto, Sidnejuje ir Londone, daug vietos skiria Lietuvai ir mūsų literatūrai. Lietuvių tautos, valstybės ir krikščionybės raidą Lietuvoje pateikia P. Rabikauskas, lietuvių kalbos apžvalga duoda A. Salys, tautosakos ir senosios religijos — J. Balyš. Net 4 puslapius užima A. Vaičiūlaičio paruošta literatūros apžvalga, rašytojų, poetų, literatūros istorikų aptartis. Pradedama pirmosiomis knygomis ir baigiama dabartine kūrėba ne tik išvejojė, bet ir sovietų okupatoje tėvynėje. JAV lietuvių istorijos ir veiklos skyrių paruošė A. Kučas. Enciklopedijos paruošime dalyvavusius lietuvius tenka sveikinti, nes jie ne nusigando nelengvo darbo ir išnaudojo susidarę proga paruošti ir paskleisti plačią informaciją, kurios trūksta eilei kitų enciklopedijų.

LILJA SUKYTĖ

Metropolitan operos solistė, gruodžio 23 d. dainavo E. Humperdinck operos "Jonukas ir Gretutė" spektaklyje, kurį transliavo WOR ir WQXR FM radio stotys.

PUSVALANDŽIO PROGRAMĄ

senosios lietuvių dainoms paskyrė Stuttgarto radijas žuvusių karių atminimo dienos progą. Vokiečiai klausytojai buvo supažindinti su lietuvių liaudies dainomis, skirtomis karan išvykstantiems kariams. Buvo iškeltas ir pabrėžtas ne karą kurstantis, bet jį apgalestantis šių dainų turinys.

PROF. JULIUS KAKARIKA

dėstas senųjų ir vidurinių amžių istoriją Concepcion universitete Čilėje, viešėjo Argentinoje. Prof. E. Paršelio pristatytas, svečias Buenos Aires katalikų universitete skaitė paskaitą "Laisvės filosofija".

NIDOS KNYGŲ KLUBAS

Londone, Britanijoje, jau baigia spausdinti prof. Viktoro Biržiškos atsiminimus iš kovų už Vilnių "Neužgijusios žaizdos". Spausdė jį jau surinkusi "Ketvirtąją pradalę", pradeda rinkti A. Barono romaną "Pavasario lietus" ir M. Vaitkaus atsiminimų sekančią tomą "Nepriklausomybės saulė".

PLUOSTA ŽINIŲ APIE AUSTRALIJOS

lietuvių dailininkų veiklą pateikia savaitraštis "Mūsų Pastogė". Skulptūros darbų individualinė paroda Rudi Common galerijoje Paddingtone buvo surengęs Vincas Jomantas 1967 m. spalio pabaigoje ir lapkričio pradžioje. Eva Kubbos, H. Salkauskas ir Leonas Urbonas dalyvavo Contemporary Art Society 29-toje parodoje, kuri šiemet sukauskė apie 70 dailininkų iš visų Australijos sričių. "The Sun" dienraščio meno kritikas J. Gleeson lietuvių dailininkų darbus įtraukė į geriausiųjų grupę. "Corio 5 Star Whisky Prize" konkursinėje parodoje Geelonge specialus atžymėjimo susilaukė melbourniško dail. Adomo Vingio kūrins "Jūros nuotaka", nors jam neteko laimėti pirmos vietos. Sidnejaus Waratah festivalio metu Hyde Parke surengtoje dailės parodoje savo kūrinius buvo išstatę lietuvių dailininkai — E. Kubbos ir H. Salkauskas.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

CESLOVO SASNAUSKO šimtosios gimimo metinės buvo atžymėtos Vilniaus konservatorijoje. Vakaro dalyvius su kompozitoriaus gyvenimu ir kūrybine veikla supažindino muzikologas V. Landsbergis, o jo kūrinių koncertą surengė vilniečiai vargonininkai G. Lukšaitis ir B. Vasiliauskas, R. Zdanavičiaus vadovaujamas Klaipėdos Mokytojų Namų kamerinis choras.

KONCERTUS Rygos, Talino ir Leningrado konservatorijose

surengė svečiai iš Vilniaus — P. Tamoliūnas vadovaujamas liaudies instrumentų ansamblis "Sutartinė", Vilniaus konservatorijos dėsytųjų ir studentų kamerinis orkestras, kurio vadovas yra styginių instrumentų katedros vedėjas S. Sondeckis. Didžiausio pasisekimo susilaukė "Sutartinės" kanklininkės, birbynininkai ir konservatorijos penkto kurso dainininkė G. Kaukaitė su liaudies dainomis, įvairių kartų lietuvių kompozitorių kūrinius liaudies instrumentais. Kamerinis orkestras programoje buvo įtraukęs senovės ir dabartinių laikų kompozitorių kūrinius. Išvykai vadovavo Vilniaus konservatorijos rektorius J. Karnavičius.

LITUVAIJA FOTOGRAFAI

voj surengto konkurso parodoje, kurios pagrindinė tema buvo spalio revoliucijos penkiasdešimties, nelaimėjo nei auksos, nei sidabro medalių ir nepateko į 50 fotomeistrų eilės. Bronzos medaliu buvo atžymėtas tik fotokorespondentas M. Baranauskas už nuotraukų seriją "Lietuva". Parodos diplomus gavo Zurnalistų Sąjungos fotosekcijos nariai: A. Karosas — už nuotraukas "Gimtųjų krantų šeiminkas", "Iškelto mis būrėmis", J. Kacenas — už kompoz. B. Dvariono ir J. Paleckio portretus ir A. Sutkus — už nuotraukas "Pradėjo", "Statyboje".

NAPOLÉONAS NAKAS

Vilniaus dramos teatro aktorius, atžymėjo 60 m. amžiaus sukaktį. Jis yra 1933 m. baigęs rež. A. Oleko-Zilinsko vadovaujamą dramų studiją Kauno teatre, dirbęs jaunųjų, lėlių ir Kauno dramos teatruose prieškariniais metais. Pokaryje visas savo kūrybinės jėgas paskyrė Vilniaus dramos teatrui. Atskirai minėtinas sukaustuvininko dalyvavimas filmuose "Julius Janonis", "Kakakutai", Minsko kino studijos filme "Poliesės legenda". Kritikų nuomone, geriausiai jam yra pavykęs Zaldoko vaidmuo B. Dauguviečio "Zaldokynėje", kuri buvo pastatyta Vilniaus dramos teatre.

ANTANAS SPELSKIS

vilnietis architektas ir knygos "Po baroko skliautus" autorius, Gudijos politechnikos instituto mokslineje taryboje sėkmingai apgynė architektūros mokslų daktaro disertaciją — "Lietuvos urbanistikos vystymosi ypatumai". Tai esąs daugiau kaip 10 metų užtrūkęs darbas, nagrinėjantis, kas yra geriausia senoji ir dabartinė architektūra. Jam buvo pasiūlyta disertacijoje keltus klausimus išsiaiškinti atskira monografija.

"LIETUVOS ARCHEOLOGIJAS ATLASUT"

kurį ruošiamasi išleisti 1970 m., naujos medžiagos parūpino vasaros mėnesiais atlikti kasinėjimai. Archeologės R. Rimantienės vadovaujama ekspedicija seniausius gyventojų pėdsakus aptiko ties Šventąja. Dūryno sluogsnuose rasti gerai išsilaikę namų apyvokos reikmenys, papuošalai, irkliai ir tinklų vorelės liudija, kad čia jau prieš 5000 metų gyveno žmonės. Trečiajame tūkstantmetyje prieš Kristaus gimimą sukurta ornamentai rodo šiauriečių genčių Narvos kultūros įtaką, o antrajame tūkstantmetyje — baltų gentims savitą Pamario kultūrą. Archeologinės žinias praturtino Kretingos rajono Rūdių apylinkėse užtiktos I-II š. kapinės, jos rastos bronzinės apyrankės, sagės bei kiti papuošalai. Šilutės rajono Švėkšnos apylinkės senkapio iškasenos skelbia, kad kalavijus, pentinis ir žiedų metalo dirbinys čia jau VII-VIII š. mokoje pasigaminti skvalia — XIII š. išnykusi baldų gentis. Žinias apie šiuos archeologinius laimėjimus spaudai suteikė mokslų Akademijos istorijos instituto sektoriaus vadovas A. Tautavičius, istorijos mokslų kandidatas. V. Kst.

UŽSISAKAU "TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS"

1. Siunčiu \$6 ir prašau siuntinėti "T2" ištisus metus

Šiuo adresu:

2. Esu "T2" prenumeratorius; prie metinės savo prenumeratos pridėtu \$4 ir prašau siuntinėti "T2" ištisus metus kaip dovaną naujam skaitytojui šiuo adresu:

3. Esu naujos "T2" skaitytojas; siunčiu \$4 ir prašau siuntinėti "T2" ištisus metus šiuo adresu:

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

DUNDAS — BROCK

\$1,900 įmokėti, 6 kambarių, dviejų aukštų mūrinis namas, dvi virtuvės, atvira skola, arti susisiekimo ir krautuvų.

QUEBEC — BLOOR

\$10,000 įmokėti, 7 kambarių, 2-jų aukštų gražus namas su garažu ir plačiu įvažiavimu; moderniška didelė virtuvė, nauja krosnis, viena atvira skola balansui; visai arti Bloor ir High parko.

BLOOR — ST. CLARENS

\$2,900 įmokėti, 9 didelių kambarių mūrinis namas, vieta garažui, 2 modernios virtuvės, naujas šildymas, naujas tinkas, aluminiai 2-ri langai ir durys, savininkas išvykęs Europą, galima užimti už mėnesio ar greičiau.

JANE — ANNETTE, \$7,500 įmokėti, 8 kambariai per 2 aukštus atskiras mūrinis namas su garažu, 2 virtuvės, moderni vonia, arti krautuvų ir susisiekimo.

WINDERMERE — BLOOR

\$8,000 įmokėti, 10 kambarių atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4 kamb. 1-me augšte, vandens alyva šildymas, Extra kambarys rūšyje.

BLOOR — CLENDENAN, \$9,000 įmokėti, 6 metų senumo duplexas su 3-jų kambarių butu rūšyje, abu butai po 2 miegamus, platūs įvažiavimai, 2 mūriniai garažai, vandens alyva šildymas, 3 modernios virtuvės ir vonios, graži aplinka.

NEW TORONTO, \$15,000 įmokėti, 6 butų apartamentinis pastatas, privatus įvažiavimas, vandens alyva šildymas, arti krautuvų ir susisiekimo, viena atvira skola balansui, \$7,500 metinių pajamų, geras išnuomavimas.

TIKRAS DUPEKSAS, Bloor - Indian Grove, \$7,000 įmokėti, atskiras, mūrinis, 10 kambarių per du aukštus duplexas, vieta — dviejų automobilių šildomas vandeniu — alyva; viena atvira skola 10 metų. Visai arti Bloor poteminio traukinio. Viršutini butą galima tuojau užimti.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO 2-8255

Namų telef. 766-8479

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šlame sėklime sau tinkamo namo ar būsto, tuojau skambinkite mums pasitiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

MANN & MARTEL REALTORS

1928 Weston Rd.

Tel. 249-7691

EGLINTON — DUFFERIN, \$21,900, atskiras, plytu, 2-jų miegamųjų namas; įmokėjimas — \$5,000, greitas užėmimas, \$295 mokesčių.

KIPLING — ALBION RD., \$25,500, atskiras, plytu, 6 kambarių namas; pirmas mokesčių \$14,000 iš 6½%; didelis sklypas, gražus namas.

WILSON — WESTON Road, \$26,900, atskiras, 6 kambarių, plytu vienaugštis — bungalow; įmokėjimas — \$7,000, sklypas 50x230; gražus valsių sodas, greitas užėmimas, arti prie didžiųjų krautuvų ir susisiekimo.

DUFFERIN — ROGERS ROAD, \$14,900 pilna kaina, atskiras, privatus įvažiavimas, gražus sklypas, mokesčiai \$211.

WESTON ROAD, \$27,900, atskiras, plytu namas, 6 kambariai, privatus įvažiavimas, sklypas 50x120, mokesčiai iš 6½%; mėnesinis mokesčių \$119, įskaitant pagrindinę sumą, palūkanas ir mokesčius; arti prie visų patogumų.

BATHURST — LAWRENCE, \$24,900 kaina, atskiras 6 kambarių plytinis namas, \$6,000 įmokėjimas, sklypas 41x110, privatus įvažiavimas.

DIXON — ISLINGTON, \$33,000, gražus namas su maudymosi baseinu.

WENDEL — GARY DR., \$28,800 pilna kaina, 2 šeimų atskiras namas, \$7,000 įmokėjimas, geras pirkiny.

ST. VAUPŠAS

Darbo tel. 249-7691

Namų tel. 244-3519

Turime taip pat daug nuosavybių paruošti. Primate namus pardavimui.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:

Pirm. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7

Antr. 10 - 1.30

Treč. uždarytas

Ketv. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7

Penkt. 10 - 1.30 ir 4.30 - 8

Šešt. 9 - 12

Sekm. 9.30 - 1

4¾%

5½%

6½%

7%

100% saugumas.

\$200 gyvybės drauda nemokamai. Mūsų greitas augimas yra sveikos finansinės įstaigos išdava.

PILNA ČEKIŲ SISTEMA PADEDA NARIAMS ATLIKTI VISAS FINANSINES OPERACIJAS PER KOOPERATYVĄ. GREICIAUSIAI AUGA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor Str. W.

Tel. 534-9286

BLOOR — HIGH PARK, 6 gražus nuo Toronto. Įmokėti apie \$8-10,000. kambariai, atskiras, rupių plytu, 2 virtuvės, alyva šildomas, didelis kiemas, garažas. Įmokėti apie \$4,000.

JANE — ANNETTE, mūrinis, 6 žas ir šoninis įvažiavimas. Rami vieta kambariai, moderni virtuvė, įrengtas du, arti krautuvų ir susisiekimo. Parūšys, garažas ir privatus įvažiavimas. Sklypas 44x184, įmokėti apie \$6,000. Namai be skolų.

MUSELMAN LAKE, 33 akrų sklypas žemės ir naujas 5 kambarių vasarnam. Tik 5 min. nuo ežero viešos maitin. apie \$15,000. Balansui atvira skydklės. Apygventa vieta, 30 mylių la iš 7%.

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST, TORONTO. TEL. LE 1-1161

TARP HAMILTONO IR GRIMSBY — vaisy ūkis; \$10,000 įmokėti, 10.5 akrų žemės, gyvenamas namas, visi reikalingi padargai ir mašinos, 300 kriaušių, 300 slyvų, 300 vyšnių, 2 skrai vynuogių ir kitų vaismedžių. Mėtam pajamų iki \$7,000.00 ir nemokamas pragyvenimas. Prašoma kaina — \$21,500.

BLOOR — DURIE, \$10,000.00 įmokėti, mūro, atskiras, 7 kambariai per du aukštus, 2 mod. virtuvės, 2 prausyklos ir geras garažas.

COOKSVILLE — V kelias, \$5,000.00 įmokėti, 10 akrų žemės.

BLOOR — INDIAN RD., mūro, atskiras, 11 kambarių, 3 virtuvės, 2 garažai, geros pajamos.

EGLINTON — KEELE, \$20,000.00 įmokėti, mūro, atskiras 6 butų apartamentas; už butą \$150 mėn. nuoma, 5 garažai. Kam reikia, gali gauti pirmąjį mokesčių — skolą ant namo iki \$20,000.00 iš 8½%.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.
LE 1-1161, namų 783-2105

TORONTO

Brangiai motinai

A + A ONAI KAVALIAUSKIENE mirus, dukras — ALDONĄ STADIENĘ, JUSTINĄ SRIUBISKIENĘ ir šeimos nuosirdžiausiai užjaučiame —

J. A. M. Lukošūnai

J. G. Račiai

Mylimai mamytę A + A ONAI KAVALIAUSKIENE mirus, dukterims — STASEI ŠLAPELIENEI, ALDONAI STADIENEI, JUSTINAI SRIUBISKIENEI bei jų šeimos reikiame nuosirdžiai užjaučiant —

B. B. Čepauskai

P. Šopaga

Mylimai MAMYTEI Amerikoje mirus, jos dukras ALDONĄ STADELNINKIENĘ ir JUSTINĄ SRIUBISKIENĘ su šeimos nuosirdžiai užjaučiame —

P. A. Skilandžiūnai

A. C. Venckai

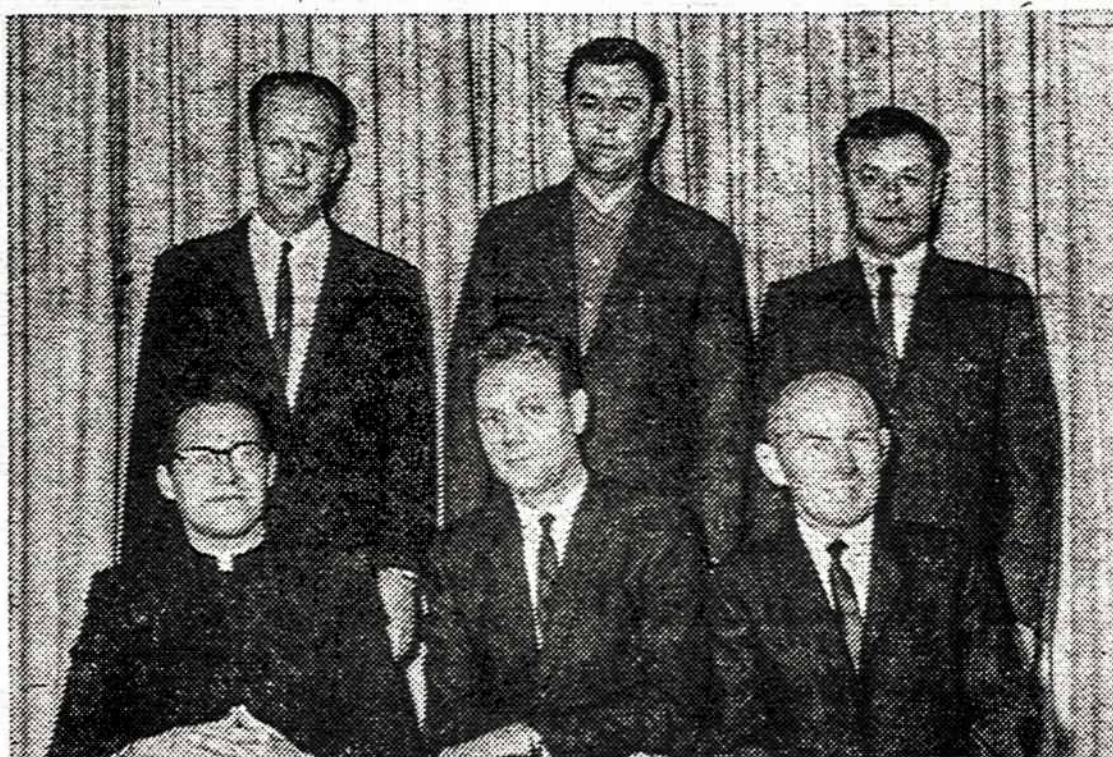
Mylimai ir brangiai tetai DOMICELEI GOSTAUTIENEI-RAMANAUSKAITEI 1967 m. gruodžio 19 d. JAV mirus, jos dukterėčias ONYTĘ ir BRONIŲ VILIMUS Toronte, ZUZANĄ ir KAZIMIERĄ KUČINSKUS Ročesteryje, sūnėnų KAZIMIERĄ ZAGANEVIČIŲ su šeima JAV-bėse ir kitus artimuosius nuosirdžiai užjaučiame gilaus liudėsio valandoje —

Vytautas ir Genovaitė Balčiūnai
Anicetas Zalagėnas

Mielam tėveliui ANTANUI GENIUI iškeliauvus amžinybėn, dukterį VIKTORIJĄ ŠMAIŽIENĘ ir jos šeimą nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdžiame —

M. Šarauskas

SPORTAS

Š. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos dabartinė centro valdyba, baigianti savo kadenciją. Nauja valdyba bus išrinkta Sąjungos suvažiavime 1968 m. sausio 27 — 28 d. Toronte. Iš kairės pirmoje eilėje: Tėvas Paulius Baltakis, OFM, S. Krauskas — pirm, S. Kėkštas; antroje eilėje: J. Gustainis, V. Birietas, S. Ginčauskas; trūksta A. Malinausko

VISUOTINIS ŠALFAS SUVAŽIAVIMAS

Šaukiamas 1968 m. sausio 27-28 dienomis Toronte, Prisiikimo salėje, 1011 College St. Pradžioje — sausio 27 d., 1 v.p.p. Pagal statutą, kaip pilnateisiai nariai suvažiavime dalyvauja: sporto klubų atstovai (vienas nuo 20 narių), sp. klubų pirmininkai, centro valdybos nariai ir kandidatai, sporto apygardų vadovai ir 2 apygardų komitetų nariai, rev. komisijos nariai, paskirto sporto šakų vadovai, garbės teismo nariai, "Sporto" žurnalo redakcija ir administratorius, centro valdybos kviešti asmenys, garbės nariai. Patariamuoju balsu kviečiami dalyvauti visi besidomintieji sportu asmenys. Suvažiavime bus renkama nauja centro valdyba.

SPORTAS LIETUVOJE

Kauno Žalgiris sėkmingai pradėjo Sov. Sąjungos krepšinio pirmenybes. Pirmose rungtynėse įveikė Sverdlovsko Uralmašą 105:64 ir 104:82. Žalgiris žaidžia be M. Paulausko, kuris žais Sov. Sąjungos rinktinėje. Žalgiris nuo tarpu pirmenybių lentelėje yra II vietoje.

Lietuvos tinklinio rinktinės viešėjo Lenkijoje, kur žaidė ketelą draugikų rungtynių. Katoviciuose įvyko kelių vietovių komandų turnyras, kurį laimėjo Lietuvos rinktinė. Lietuvių pirmą dieną pralaimėjo Kolesažo komandai 3:2, bet antrą dieną atsigrėbė įveikdamos jas 3:1.

Krepšinio pirmenybės pradėjo ir Lietuvos moterų komandos Vilniaus Kibirkštis ir Kauno Politechnika.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

Margis DrugStore

JOHN V. MARGIS, Ph.D.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE 5-1944

Jeigu jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užėikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

MES TURIME DAUGYBĘ EUROPIETISKŲ MISINIŲ, KAIP TREJOS DEVYNERIOS, RAMUNELĖS, ZUBRAZOLĖ, "C" TERMO-METRAI IR KT.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ. NESIVARZYKITE PASKAMBINTI
TEL. LE 5-1944.

Ateitininkų žinios

Ideologinius kursus Dainavoje Kaledų atostogų metu iš Toronto buvo išvykę 12 vyr. moksleivių. Kursai užtruko 5 dienas.

Nuosirdi padėka Nekaltai Pradėtosios Marijos seselėms ir Tėvams pranciškonams už visai savaitę pasikolintą automobilį. Be jų pagalbos būtų buvę sunkumų pasiekti Jaina-vą. Taip pat nuosirdus ačiū tėvų komitetui už stambiaj finansinę paramą kelionės išlaidoms ir daliai stovyklos mokesčio padengti. Bendrom įėjom dirbant, viskas įmanoma.

Visi ateitininkai privalo skaityti "Ateiti". Užsiprenumeruoti ir pnumeruoti prašyti pas "Ateities" atstovą Toronte A. Bumbulį.

Tegu 1968 metais mes visus lydi krikščioniško apštalavimo dvasia!

Skautų veikla

• Sekmadienį, sausio 7 d., 5 v. p.p. Prisiikimo didžiojoje salėje — jaun. skautų-čių (paukštyčių-vilkų) sueiga prie Kaledų eglietės. Bus vaikams pritaikyta programa ir valšės. Visi kviečiami atvykti ir porą valandų praleisti su savo mažaisiais.

• Šių jubilėjinių metų LS Brolis-jos šūkis "Šventė širdy — darbas rankose" paskelbtas LSB VS "Kri-vulėje", nr. 4. Išleisti gražūs jubilejiniai Brolis-jos ženklai, lėdyti ant vokų, laiškų ir pan. Jų galima įsigyti 25 už \$1.00. Užsakymus siųsti "Krivulės" adresu: 4346 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60609, USA.

• Jubilėjinių metų proga Brolis-jos Vadija rengia skautų foto parodą. Vadovai, norį parodoje dalyvauti, prašomi kreiptis į parodos organizatorių v.s. V. Statkų, 4422 So. Artesian, Chicago, Ill.

• Kanados rajono vadeivė jubilejinių metų proga paskelbė draugovėms ir pavienėms skautėms dainų varžybas, kurios numatomos baigti šv. Jurgio šventę. Salygos išsiuntinėtos turtininkėms.

• Skautų-čių stovyklavietei aukoj: Vankeuviro lietuvių skautų-čių "Maironio" mišri drėvė \$50, PLIAS Toronto skrydis \$50, A. Vasiliauskas \$24, I. Meiklejohn \$10, V. Stulgys \$10, K. Žulys \$10, F. Barauskas \$9, V. Tamulaitis \$9, St. Oleka \$7, V. Kvedaras \$5. Č. S.

Studentiškas Toronto jaunimas gana smagiai praleido Kaledų šventes ir N. Metus. Buvo surengti privatuose studentų tėvų butuose net keli pobūviai. Dalis studentų bei moksleivių buvo išvykę į Dainavą ir kitas Jungtinių Amerikos Valstybių vietas. Gruodžio pabaigoje įvyko Š. Amerikos studentų suvažiavimas Baltimorėje. Dalyvavo ir torontiškiečiai.

bet joms sekasi blogiau. Kibirkštis — Politechnika 60:44; Kibirkštis — Spartakas 54:63 ir Politechnika — Uralmašas 53:65; Kibirkštis — Burevestnikas (Sov. Sąjungos vicemeisteris) 59:47; Rigos TTT (Sov. Sąjungos meistris) — Politechnika 63:48. Siame turnyre Kibirkštis liko II vietoje su 4 taškais, Politechnika — VI.

SPORTAS VISUR

Paryžiuje pasibaigė krepšinio turnyras Tautų taurėi laimėti. Laimėjo Prancūzijos ekipa, baigėme įveikusi Lenkiją 84:77.

Japonijoje Fukuokos vietovėje įvyko maratono bėgimas, kurį su labai gera pasekme laimėjo australas D. Clayton. Jo laikas: 2 val. 9:36,4 sek. Ankstyvesnė geriausia pasaulio pasekmė buvo 2:12:11,2, pasiekta abisiniečio Bikilos Abebe. Antras siame bėgime buvo japonas S. Sazaki, atsilikęs 2 sek.

Garsių Japonijos Ničibo moterų tinklinio komanda viešėjo Urugvajuje, kur žaidė su rinkine ir ją nugalėjo 3:0 pasekme.

Amerikietis R. Knipp pasiekė naują pasaulio rekordą sunkumų kilnojime — iškėlė 350 svarus ir sumušė rusų V. Kuznecovo rekordą, kuris buvo 347 svarai.

Angių praveistuose rinkimuose 1967 metų geriausių pasaulio sportininku buvo išrinktas amerikietis mylios bėgikas Jim Ryun. Geriausia sportininkė išrinkta amerikietė lauko tenisininkė B. J. King. Kanadietė slidininkė Nancy Green čia buvo penkta.

Iškiliausiu Kanados sportininku ir 1967 m. išrinkta moteris slidininkė N. Green. 1968 m. toji gerai irgi buvo atitekusio materialai — plaukikei E. Tanner.

VYČIO ŽINIOS

G. Kerniūtė vėl sėkmingai dalyvavo plaukymo rungtynėse North York'e — laimėjo I vietą 100 jūd. plaukime nugara per 1:14,6. Ji taip pat plaukė 100 jūd. nugara įvairaus plaukimo estafetėje, kuri pasiekė naują Ontario rekordą — 5:01,2. Šioje estafetėje 100 jūd. nuotolyje ji taip pat neoficialiai pasiekė savo geriausią pasekmę — 1:13,5.

Mergaitės paskutinėse praeitų metų rungtynėse įveikė metais jaunesnes Aukros krepšininke 40:16. Žaidė: Zukauskaitė, Zubrickaitė, Stankutė, J. Jurkevičiūtė, Nacevičiūtė 12, Balseytė 19, Underlytė.

Pirmoji krepšinio treniruotė 1968 m. įvyks penktadienį, sausio 5, Glvins mokykloje. Treniruotės tvarka ta pati, kaip ir praėjusiais metais. (Nukelta į 9-tą psl.)

8 psl. • Tėviškės Žiburiai • 1968. I. 4 — Nr. 1 (936)

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

2232 BLOOR ST. W. Tel. RO 7-5454

JANE — ANNETTE, \$3,000 įmokėti, 7 kambarių atskiras namas, naujas šildymas, 2 prausyklos, garažas su plačiu įvažiavimu.

RUNNYMEDE — BLOOR, \$5,000 įmokėti 7 kambarių atskiras namas, vandens alyvos šildymas, garažas su labai plačiu įvažiavimu, netoli Bloor.

KIPLING — RATHBURN, apie \$10,000 įmokėti gražus 6 kambarių vienaugštis (bungalow), garažas su privatu įvažiavimu, prie labai gero susisiekimo.

JANE — BLOOR, \$10,000 įmokėti puikus 10 kambarių rupių plytų atskiras didžiulis namas, labai graži moderni virtuvė, pilnai užbaigtas rūšys su atviru židiniu, garažas su privatu įvažiavimu. Geriausias namas pardavimui dabartiniu momentu tame rajone, tuojau galima užimti. Jeigu ir ne-pirksite, verta pažiūrėti.

GEOFFREY — RONCESVALLES, apie \$10,000 įmokėti, 11 kambarių atskiras namas, vandens alyvos šildymas, užbaigtas rūšys, dvigubas garažas su geru įvažiavimu, graži vieta.

SWANSEA, puikus vos keleto metų senumo 6 kambarių vienaugštis, pilnai užbaigtas rūšys, garažas su privatu įvažiavimu.

KINGSWAY — DUBUTIS, apie \$20,000 ar mažiau įmokėti ir viena atvira skola balansui, 2 butai po 6 kambarius, dvigubas garažas su privatu įvažiavimu, didžiulis labai gražus sklypas, prie puikaus susisiekimo.

BLOOR — RUNNYMEDE, apie \$15,000 įmokėti didžiulė krautuvė ir butas su atskiru įėjimu viršuje. Dabartiniu momentu išnuomota.

HIGH PARK — tributis, vos keleto metų senumo, \$20,000 įmokėti, garažai.

6 BUTŲ APARTAMENTAS, apie \$25,000 įmokėti, gražus dideli kambarai, garažai ir vieta automobiliams.

18 BUTŲ APARTAMENTAS, tik po \$10,000 už butą; apie \$26,000 metinių pajamų, 10% gryno pelno.

3 KRAUTUVES IR 6 BUTAI, apie \$50,000 įmokėti, vos keleto metų senumo, virš \$17,000 metinių pajamų.

50 AKRŲ ŽEMES su 6 kambarių namu; 20 minučių į vakarus nuo miesto, netoli naujai numatomų subdivizių, turint kantrybės galima gerai uždirbti.

PR. KERBERIS

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Darbo tel. RO 7-5454

Namų LE 5-1584

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKAME

4¾% už depozitus

5½% numatyta už šėrus

KAPITALAS SIEKIA TRIS MILIJONUS DOLERIŲ.

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5,000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto.

VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5,000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenąs Kanadoje

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadi

TORONTO

giui, "Dainos" krautuvės sav.
s p. Simanavičiūsiams ir p.
čiūsiams už dovanas loterijai,
inkei M. Senferienei už da
Petruliui už plakatus, V. J.
3. Trukanavičiūni už pasidari
rengiant vakarą.

skambinti nuo 6 val. vakaro.

ir 27-to plento sankryžos

PRIZES REG'D
RAUDIMAS
ant (kampas St. Zotique)
Tel. RAYmond 7-3120

KELIŅAS
Superior Court of Montreal
ENTERPRISES REG'D
SIŅU DRAUDIMAS
Rosemount (kampus St. Zotique)
Tel. RAYmond 7-3120